

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 572

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 21 august 2007

SUMAR

	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE	
			A ASIGURĂRILOR	
Decizia nr. 585 din 19 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, și art. 25 din Legea arendării nr. 16/1994.....	2-4	537.	— Decizie privind retragerea autorizației de funcționare a brokerului de asigurare Societatea Comercială „ROMBROKERS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE” — S.R.L. și interzicerea desfășurării activității de broker de asigurare în România	11-12
Decizia nr. 589 din 19 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Codul familiei.....	4-5	546.	— Decizie privind sancționarea Societății Comerciale „BTWC Broker de asigurare” — S.R.L.	12-13
Decizia nr. 597 din 19 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România	6-7		ACTE ALE OFICIULUI ROMÂN PENTRU	
Decizia nr. 614 din 26 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) și ale art. 348 din Codul de procedură penală.....	8-9	230.	DREPTURILE DE AUTOR	
Decizia nr. 645 din 28 iunie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 asupra CECULUI	9-11		— Decizie privind publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei civile nr. 23.A/5.02.2007 a Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală.....	14-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 585

din 19 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, și art. 25 din Legea arendării nr. 16/1994

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Daniela Ramona Marițu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, și art. 25 din Legea arendării nr. 16/1994, excepție ridicată de Societatea Comercială „Leader Internațional” — S.A. din București în Dosarul nr. 2.606/2004 al Tribunalului Constanța – Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 27 noiembrie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 2.606/2004, **Tribunalul Constanța – Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, și art. 25 din Legea arendării nr. 16/1994**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Leader Internațional” — S.A. din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că prin textele de lege criticate s-a instituit un regim privilegiat pentru persoanele beneficiare ale legilor fondului funciar, iar prin reconstituirea dreptului de proprietate pe terenurile care se aflau în exploatarea societăților comerciale s-a realizat o expropriere a investițiilor de pe aceste terenuri, care în majoritatea cazurilor aveau o valoare mai mare decât a terenului, fără ca în prealabil să se acorde o dreaptă și prealabilă despăgubire.

Tribunalul Constanța — Secția civilă arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul arată că dispozițiile de lege criticate reglementează proceduri și etape aplicabile în domeniul reconstituirii dreptului de proprietate pentru persoanele îndreptățite, fără ca prin acestea să se aducă atingere în vreun fel dreptului de proprietate al persoanelor juridice asupra investițiilor efectuate pe teren.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 4 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, și art. 25 din Legea arendării nr. 16/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 7 aprilie 1994.

Art. 4 din Legea nr. 1/2000 a fost modificat și completat prin Titlul VI pct. 4, 5 și 6 din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005. Art. 25 din Legea nr. 16/1994 a fost modificat prin Legea nr. 58/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 124 din 21 iunie 1995.

Textele criticate au următorul cuprins:

— Art. 4 din Legea nr. 1/2000: „(1) Pentru terenurile din extravilanul localităților, foste proprietăți ale persoanelor fizice și juridice, care au trecut în proprietatea statului și pe care se găsesc instalații hidrotehnice, hidroelectrice sau de hidroameliorații, pe care se desfășoară activități miniere de exploatare sau operațiuni petroliere de dezvoltare-explorare și exploatare, se restituie, în condițiile legii, foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora suprafețe echivalente constituite din rezerva existentă la comisiile locale, iar în situația în care aceste suprafețe sunt insuficiente, din domeniul privat al statului, din

aceeași localitate sau din alte localități, acceptate de foștii proprietari. În cazurile în care compensarea nu este posibilă se vor acorda despăgubiri foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, în condițiile legii.

(11) Pentru terenurile foștilor proprietari persoane fizice sau juridice, inclusiv cooperative piscicole sau alte forme asociative prevăzute la art. 26 alin. (1), pe care s-au aflat, la data deposedării, amenajări piscicole, sere sau plantații de hamei, de duzi, plantații viticole sau pomicele, în prezent proprietatea statului, restituirea se face pe vechile amplasamente, cu obligația de a le menține destinația și, acolo unde este cazul, unitatea și funcționalitatea.

(12) Pentru terenurile menționate mai sus, pe care s-au efectuat de către stat investiții, neamortizate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, foștii proprietari pot opta pentru reconstituirea pe vechiul amplasament, cu obligația de a plăti statului, în termen de 10 ani, contravaloarea neamortizată a investiției, dacă aceasta reprezintă mai mult de 30% din valoarea totală a investiției la data intrării în vigoare a acestei legi, sau să primească terenuri pe alte amplasamente, acceptate de aceștia, de aceeași categorie de folosință cu terenul pe care l-au predat ori despăgubiri.

(13) Pentru terenurile preluate de stat de pe care investițiile au fost vândute cu respectarea legii, foștii proprietari pot opta pentru alt amplasament, acceptat de aceștia, sau pentru despăgubiri plătite fie de către investitor, fie de către stat.

(14) În cazul opțiunii pentru despăgubiri plătite de investitori, foștii proprietari vor conveni cu investitorii, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a acestei legi sau de la data validării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate, prețul terenului, care nu poate fi mai mic decât valoarea sa de piață, și termenul de plată, care nu poate fi mai mare de 3 ani.

(15) Acordul va fi înregistrat la comisia județeană care a validat cererea de reconstituire și devine titlu executoriu pentru plata prețului dacă investitorul nu își respectă obligația de plată în termenul convenit. Din momentul înregistrării acordului, opțiunea părților este definitivă și părțile nu mai pot opta pentru alte forme de reconstituire și, respectiv, despăgubire. Proprietarii se vor putea adresa statului, în condițiile dispozițiilor legale privind acordarea de despăgubiri de către acesta, doar pentru acoperirea valorii investițiilor preluate de stat o dată cu terenul pe care l-au avut în proprietate.

(16) Până la efectuarea plății, proprietarul investiției va plăti fostului proprietar al terenului o sumă, convenită de părți, care nu poate fi mai mică decât redevența plătită statului la momentul acordului, și nu va putea înstrăina în niciun mod investiția sa, sub sancțiunea nulității absolute.

(17) Proprietarii investițiilor dobândesc dreptul de proprietate asupra terenului în momentul achitării integrale a contravalorii terenului.

(18) În situația în care nu se optează pentru despăgubiri plătite de către investitor sau în situația în care fostul proprietar și investitorul nu ajung la un acord în termenul menționat la alin. (14), fostul proprietar va primi teren pe alt amplasament, acceptat de acesta, sau despăgubiri de la stat, atât pentru teren, cât și pentru investițiile dovedite la data preluării terenului, în condițiile legii.

(19) În cazul realizării acordului prevăzut la alin. (14), pentru investițiile dovedite la data preluării terenului, fostul proprietar primește despăgubiri de la stat, în condițiile legii.

(2) În cazul în care investițiile pentru care suprafața de teren a fost preluată de stat nu au fost executate sau se află în stadiu de proiect, suprafața preluată se restituie, la cerere, foștilor

proprietari sau moștenitorilor acestora, pe vechiul amplasament.”

— Art. 25 din Legea nr. 16/1994: „Persoanele fizice, cărora le-a fost stabilită calitatea de acționar în baza prevederilor art. 36 din Legea nr. 18/1991, pot opta, până la data de 1 octombrie 1995, pentru calitatea de locator, în condițiile legii.

Societățile comerciale agricole vor încunoștința în scris, până la data de 1 septembrie 1995, pe acționarii care nu și-au manifestat opțiunea în sensul prevederilor alin. 1, despre termenul limită pentru comunicarea opțiunii.

Contractul de locațiune se încheie, pentru perioada minimă de arendare prevăzută la art. 7 alin. 2, între societatea comercială care deține terenul în cauză și persoana fizică care a optat pentru calitatea de locator, începând cu primul an agricol ulterior înregistrării opțiunii scrise.

Până la expirarea perioadei prevăzute la art. 7 alin. 2, comisia județeană va emite titlu de proprietate asupra terenului în echivalent arabil și va pune în posesie persoanele îndreptățite, în sole compacte, situate în limita perimetrului actual, stabilite pe ferme și localități.

După expirarea perioadei minime de arendare, prevăzută la art. 7 alin. 2, persoanele îndreptățite potrivit alin. 1 pot exploata terenurile în mod liber, în calitate de proprietar.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată, art. 53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 136 referitoare la proprietate.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 154 din 27 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 17 aprilie 2007, a statuat că textele de lege criticate reglementează modalitățile și etapele de reconstituire a dreptului de proprietate pentru persoanele care au calitatea de locator, potrivit art. 25 din Legea nr. 16/1994. Textele criticate reglementează situațiile în care pe terenul ce face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate se află investiții, precum și modalitățile de plată a investițiilor neamortizate.

De asemenea, Curtea a reținut că în domeniul legilor fondului funciar legiuitorul a optat pentru reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente, dacă acestea sunt libere. Astfel, Legea nr. 1/2000, în art. 2 alin. (1), prevede că „în aplicarea prevederilor prezentei legi reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, dacă acestea sunt libere”. Prin măsurile privind reconstituirea dreptului de proprietate din domeniul funciar, stabilite de Legea nr. 247/2005, legiuitorul a rămas consecvent politicii de reconstituire a terenurilor pe vechile amplasamente, cu excepțiile prevăzute de lege. Aceste măsuri au ca finalitate, așa cum rezultă din expunerea de motive la această lege, „soluționarea definitivă a problemei proprietății în sensul reparării unei mari nedreptăți istorice”. De asemenea, s-a avut în vedere respectarea principiului *restitutio in integrum*, în deplină concordanță cu principiul garantării proprietății prevăzut la art. 44 alin. (2) teza întâi din Constituție, potrivit căruia „proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular”.

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, și art. 25 din Legea arendării nr. 16/1994, excepție ridicată de Societatea Comercială „Leader Internațional” — S.A. din București în Dosarul nr. 2.606/2004 al Tribunalului Constanța — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 iunie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 589

din 19 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Codul familiei

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 22 decembrie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 17.935/300/2006, **Judecătoria Sectorului 2 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Codul familiei**, excepție ridicată de Aurel Găitănanu.

Prin Încheierea din 31 ianuarie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 2.621/95/2006, **Tribunalul Gorj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. 1 din Codul familiei**, excepție ridicată de Daniel Ciocâltea.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că textul de lege criticat este discriminatoriu, deoarece instituie un termen de prescripție pentru acțiunea în tăgăduirea paternității numai în ce îl privește pe tatăl copilului, iar nu și pentru mama copilului și pentru copil, pentru care acțiunea în tăgăduirea paternității este imprescriptibilă. Se arată că termenul de prescripție de 6 luni al acțiunii în tăgăduirea paternității îngrădește în mod nejustificat accesul liber la justiție al soțului mamei copilului, cu atât mai mult cu cât, fiind vorba de apărarea unui drept personal nepatrimonial, acțiunea în tăgăduirea paternității ar trebui să fie imprescriptibilă.

Judecătoria Sectorului 2 București consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența constantă a Curții Constituționale.

Tribunalul Gorj — Secția civilă apreciază că excepția este neîntemeiată, arătând că instituirea unui termen de prescripție scurt este motivată de necesitatea de a clarifica statutul civil al persoanei, în temeiul obligației constituționale a statului de a apăra interesele mamei și copilului.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Codul familiei, excepție ridicată de Aurel Găitănanu în Dosarul nr. 17.935/300/2006 al Judecătoria Sectorului 2 București și de Daniel Ciocâltea în Dosarul nr. 2.621/95/2006 al Tribunalului Gorj — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă Alexandrina Mădălina Săbiescu, prin procurator, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 286D/2007 la Dosarul nr. 82D/2007, mai înainte înregistrat, având în vedere că obiectul excepțiilor de neconstituționalitate este similar.

Partea prezentă și reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării dosarelor.

Reținând identitatea de obiect, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea dispune conexarea celor două dosare.

Cauza fiind în stare de judecată, partea prezentă solicită respingerea excepției.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că, în absența unei dispoziții legale prin care să se stabilească termenul în care acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită de mamă sau de copil, Curtea nu are posibilitatea să constate existența vreunei discriminări, rămânând în competența instanței de judecată să facă interpretarea și aplicarea corectă a legii.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorii-raportori, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 55 alin. 1 din Codul familiei, republicat în Buletinul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 18 aprilie 1956, cu modificările ulterioare. Textul legal criticat are următorul conținut: „*Acțiunea în tăgăduirea paternității se prescrie în termen de 6 luni de la data când tatăl a cunoscut nașterea copilului.*”

Autorii excepției de neconstituționalitate consideră că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) care consacră egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 20 privitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, precum și ale art. 21 alin. (1) și (3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 55 alin. 1 din Codul familiei au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție. Astfel, prin Decizia

nr. 453 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 21 ianuarie 2004, sau prin Decizia nr. 538 din 18 octombrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.116 din 12 decembrie 2005, Curtea a respins excepția privind aceste prevederi, constatând că din textul de lege criticat nu rezultă un regim discriminatoriu între copilul născut în timpul căsătoriei, mama copilului și tatăl acestuia în privința termenului de exercitare a acțiunii în tăgăduirea paternității. Cu acel prilej, a mai reținut că, „în absența unei dispoziții legale prin care să se stabilească termenul în care acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită de mamă sau de copil, Curtea nu are posibilitatea să constate existența vreunei discriminări, rămânând în competența instanței de judecată să facă interpretarea și aplicarea corectă a legii.”

De asemenea, prin Decizia nr. 646 din 5 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 919 din 13 noiembrie 2006, Curtea a statuat că liberul acces la justiție semnifică faptul că orice persoană se poate adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor, a libertăților sau a intereselor sale legitime, iar nu faptul că acest drept nu poate fi supus niciunei condiționări.

Curtea a mai reținut că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea cadrului legal stabilit de legiuitor, care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, are legitimarea constituțională de a stabili competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată. Aceasta implică și reglementarea unor termene, după a căror expirare valorificarea dreptului nu mai este posibilă.

În decizia menționată, Curtea a constatat, astfel, că prevederile art. 55 alin. 1 din Codul familiei nu contravin dispozițiilor art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, ci instituie norme procedurale pentru exercitarea acestui drept, în conformitate cu dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2) care prevede că procedura de judecată este prevăzută numai prin lege.

Atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Codul familiei, excepție ridicată de Aurel Găitănanu în Dosarul nr. 17.935/300/2006 al Judecătoriei Sectorului 2 București și de Daniel Ciocâltea în Dosarul nr. 2.621/95/2006 al Tribunalului Gorj — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 iunie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 597

din 19 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, excepție ridicată de Zhang Weili în Dosarul nr. 15.720/302/2006 al Judecătoriei Sectorului 5 București, cauză înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 254D/2007.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Se prezintă interpretul autorizat de limba chineză, dl Ioan Budura.

Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 255D/2007, nr. 292D/2007, nr. 302D/2007, nr. 371D/2007, nr. 439D/2007 și nr. 440D/2007, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate ridicată de Zhang Ruzhen, Li Xiaojiang, Wang Haisen, Wang Wenbin, Zheng Jinbo și Chen Rugen în dosarele nr. 15.738/302/2006, nr. 15.074/302/2006, nr. 15.890/302/2006, nr. 209/302/2007, nr. 16.196/302/2006 și nr. 16.422/302/2006 ale Judecătoriei Sectorului 5 București.

La apelul nominal răspund Li Xiaojiang, Wang Haisen și Chen Rugen, însoțiți, de asemenea, de același interpret de limba chineză. Lipsește partea Oficiului Național pentru Refugiați, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere identitatea dintre obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Autorii excepțiilor, prin traducător, sunt de acord cu conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public este, de asemenea, de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 440D/2007, nr. 439D/2007, nr. 371D, nr. 302D, nr. 292D și nr. 255D/2006 la Dosarul nr. 254D/2007, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul părților prezente. Acestea arată că doresc obținerea statutului de refugiat în România, invocând diferite motive specifice situației personale și familiale, din cauza cărora returnarea în țara de origine ar determina punerea în pericol a vieții și integrității fizice.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază că susținerile autorilor excepției se constituie în aspecte de fapt relevante în fața instanței de judecată investite cu soluționarea fondului cauzei, și nu în fața Curții Constituționale. Totodată, arată că textele legale criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, în reperate rânduri, prin raportare la aceleași critici de neconstituționalitate, astfel că aceeași soluție, de

respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, se impune și în prezenta cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 16 și 5 februarie 2007, 29 ianuarie 2007, 16 și 23 martie 2007, pronunțate în dosarele nr. 15.720/302/2006, nr. 15.738/302/2006, nr. 15.074/302/2006, nr. 15.890/302/2006, nr. 209/302/2007, nr. 16.196/302/2006 și nr. 16.422/302/2006, **Judecătoria Sectorului 5 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România.** Excepția a fost ridicată de Zhang Weili, Zhang Ruzhen, Li Xiaojiang, Wang Haisen, Wang Wenbin, Zheng Jinbo și Chen Rugen în cauze având ca obiect soluționarea unor plângeri împotriva hotărârilor Oficiului Național pentru Refugiați de respingere a cererilor de azil.

În motivarea excepției de neconstituționalitate având un conținut asemănător, autorii acesteia susțin că dispozițiile art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 sunt contrare prevederilor art. 22 alin. (2) din Constituție, raportate la dispozițiile art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, texte care instituie dreptul absolut al persoanei la protecție împotriva riscului de tortură, pedepse sau tratamente inumane ori degradante.

Se consideră că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale din cauza impreciziei cu privire la spectrul motivelor de pedepse și tratamente inumane care permit acordarea protecției subsidiare, în sensul că limitează sfera de aplicabilitate a interdicției cuprinse în textul art. 22 alin. (2) din Constituție doar la riscul de tortură și tratamente inumane și degradante survenit ca urmare a unuia dintre cele cinci motive de persecuție prevăzute de Convenția din 1951 privind Statutul refugiaților (rasa, religia, naționalitatea, opinia politică și apartenența la un anumit grup social). Or, prevederile art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la interzicerea torturii, au caracter absolut și necondiționat, astfel că nu permit asemenea limitări.

Se precizează, totodată, că dispozițiile examinate trebuie interpretate în conformitate cu prevederile art. 3 din Convenție, dar și cu jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel cum dispun art. 11 alin. (2), art. 20 și 148 din Constituție.

În plus, în Dosarul nr. 292D/2007, autorul excepției susține că prevederile art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 încalcă dispozițiile art. 26 alin. (1) din Constituție și ale art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, norme referitoare la dreptul la respectarea vieții private și de familie, apreciind că textele legale criticate ca neconstituționale sunt imprecise cu privire la condiția protejării dreptului la respectul vieții de familie, drept condiție legală pentru acordarea protecției subsidiare.

Judecătoria Sectorului 5 București apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, indică jurisprudența în materie a Curții Constituționale, de exemplu deciziile nr. 648/2006, nr. 702/2006 și nr. 64/2007 prin care instanța de contencios constituțional a respins excepțiile de neconstituționalitate, răspunzând astfel unor critici asemănătoare celor formulate și în prezenta cauză.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România nu contravin normelor constituționale și convenționale invocate de autorii excepției.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului și dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 18 mai 2006, care prevăd următoarele:

Art. 26. — Protecția subsidiară: „(1) *Protecția subsidiară se poate acorda cetățeanului străin sau apatridului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat și cu privire la care există motive temeinice să se creadă că, în cazul returnării în țara de origine, respectiv în țara în care își avea reședința obișnuită, va fi expus unui risc serios, în sensul prevederilor alin. (2), și care nu poate sau, datorită acestui risc, nu dorește protecția acelei țări.*

(2) *Prin risc serios, în sensul alin. (1), se înțelege: (...)*

2. *tortură, tratamente sau pedepse inumane ori degradante.*”

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, excepție ridicată de Zhang Weili, Zhang Ruzhen, Li Xiaojiang, Wang Haisen, Wang Wenbin, Zheng Jinbo și Chen Rugen în dosarele nr. 15.720/302/2006, nr. 15.738/302/2006, nr. 15.074/302/2006, nr. 15.890/302/2006, nr. 209/302/2007, nr. 16.196/302/2006 și nr. 16.422/302/2006 ale Judecătoriei Sectorului 5 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 iunie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 614

din 26 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) și ale art. 348 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) și ale art. 348 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Erdely Ede în Dosarul nr. 4.210/2006 al Tribunalului Prahova — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, critica vizând modul de aplicare a legii de către instanța judecătorească.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 noiembrie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 4.210/2006, **Tribunalul Prahova — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) și ale art. 348 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Erdely Ede.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că dispozițiile legale criticate permit instanțelor penale să pronunțe o hotărâre prin care se anulează un contract de vânzare-cumpărare, respectiv un act juridic sinalagmatic, oneros, translativ de proprietate, fără ca persoana care este proprietarul actual al bunului vândut să știe că se desfășoară un proces în legătură cu acesta, fără să poată să-și exercite apărările și, deci, să-și protejeze proprietatea în mod legal dobândită.

Tribunalul Prahova — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că actele juridice care iau ființă în cadrul activității infracționale sau sunt rezultatul unei asemenea activități nu produc efecte juridice valide, astfel încât instanța penală trebuie să se pronunțe asupra desființării lor.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 743/2006.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 14 alin. 3 lit. a) și ale art. 348 din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 14 alin. 3 lit. a) (Obiectul și exercitarea acțiunii civile):

„*Repararea pagubei se face potrivit dispozițiilor legii civile:*

a) în natură, prin restituirea lucrului, prin restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, prin desființarea totală ori parțială a unui înscris și prin orice alt mijloc de reparare”;

— Art. 348 (Rezolvarea separată a acțiunii civile): „*Instanța, chiar dacă nu există constituire de parte civilă, se pronunță asupra reparării pagubei materiale și a daunelor morale în cazurile prevăzute în art. 17, iar în celelalte cazuri numai cu privire la restituirea lucrului, desființarea totală sau parțială a unui înscris și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii.*”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1) și (2) referitoare la liberul acces la justiție, ale art. 24 alin. (1) care consacră dreptul la apărare, precum și ale art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității textelor de lege criticate s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 743/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 954 din 27 noiembrie 2006. Cu acel prilej a reținut că dispozițiile legale criticate nu încalcă drepturile fundamentale invocate, ci, dimpotrivă, „dau expresie dreptului părților la un proces echitabil, prin asigurarea posibilității persoanei vătămate prin săvârșirea unei infracțiuni de a obține, în cadrul acelui proces, repararea pagubei suferite. De asemenea, obligația de despăgubire, instituită de lege în sarcina persoanei care a cauzat prejudiciul, este o garanție legală a dreptului de proprietate, în lipsa căreia averea unei persoane, ce constituie obiectul acestui drept, ar fi la discreția oricui, ceea ce înseamnă însăși negarea dreptului respectiv.

În plus, partea vătămată are posibilitatea de a opta, în vederea valorificării pretențiilor sale civile, între exercitarea acțiunii civile în cadrul procesului penal și exercitarea acesteia în afara procesului penal, la instanța civilă, astfel încât nu se poate susține încălcarea, prin textele de lege criticate, a dreptului acesteia la un proces echitabil.”

Rațiunile care au stat la baza adoptării soluției anterioare își păstrează valabilitatea și în prezent, astfel încât aceasta se impune a fi menținută.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) și ale art. 348 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Erdely Ede în Dosarul nr. 4.210/2006 al Tribunalului Prahova — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 iunie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 645

din 28 iunie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 asupra CECULUI

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 asupra CECULUI, excepție ridicată de Sorin Coste în Dosarul nr. 1.244/84/2005 (număr în format vechi 2.016/2005) al Tribunalului Sălaj — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă că partea Societatea Comercială „Raiffeisen Bank” — S.A. — Sucursala Sălaj a depus la dosarul cauzei concluzii scrise, prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, iar, în subsidiar, ca neîntemeiată.

Ministerul Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca nefondată. Arată că, în cauză, nu se invocă o problemă de constituționalitate, ci de interpretare a legii, determinată de intrarea în vigoare, ulterior adoptării textului de lege criticat, a Codului penal, care nu mai prevede sistemul cumulativ al pedepselor, ci sistemul alternativ.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 31 ianuarie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 1.244/84/2005 (număr în format vechi 2.016/2005), **Tribunalul Sălaj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

dispozițiilor art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 asupra CECULUI, excepție ridicată de Sorin Coste în dosarul menționat.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât prevede cumulativ pentru aceeași faptă atât pedeapsa amenzii, cât și pedeapsa închisorii, ceea ce înseamnă că un făptuitor poate fi pedepsit prin aplicarea a două pedepse principale pentru o singură faptă. Se încalcă astfel, în opinia autorului excepției, prevederile art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori.

Tribunalul Sălaj — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, arată că sancțiunea aplicată pentru faptele cuprinse în art. 84 din Legea nr. 59/1934 nu este în concordanță cu normele de drept penal care prevăd expres pedepsele ce se pot aplica persoanelor care au săvârșit fapte penale, prin aceea că instituie un regim sancționator mai drastic. Totodată, apreciază că, potrivit textului de lege criticat, aceeași faptă este sancționată cu două pedepse principale — amenda și închisoarea, în contradicție cu art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În opinia instanței, principiul legalității incriminării impune ca pentru o faptă prevăzută de legea penală să nu poată fi aplicată decât o pedeapsă, în modalitatea și limitele prevăzute de legea specială, respectiv Codul penal.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că „aplicarea unei pedepse care să cuprindă în mod cumulativ atât pedeapsa amenzii, cât și pe cea

a închisorii nu reprezintă sancționarea unei fapte de două ori, ci doar o modalitate de sancționare a unei persoane care a săvârșit o infracțiune care ține strict de aspecte de politică penală, în sistemele legislative ale unor țări existând posibilitatea de sancționare a faptelor penale cu pedeapsa închisorii cumulativ cu cea a amenzii.” În ceea ce privește problema neadaptării prevederilor art. 84 din Legea nr. 59/1934 la dispozițiile Codului penal român actual, se arată că aceasta „nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci o problemă de neconcordanță între două acte normative aflate în vigoare.” În concluzie, consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că prevederile criticate nu conțin dispoziții în contradicție cu principiul consacrat de art. 4 din Protocolul nr. 7, al cărui element esențial este riscul unei persoane de a fi condamnată încă o dată pentru aceeași faptă, ci se referă la pedeapsa ce poate fi aplicată persoanei care săvârșește infracțiunea prevăzută de art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934. Se face referire și la Decizia nr. IX din 24 octombrie 2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la recursul, în interesul legii, cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. 1 pct. 2 din Legea nr. 59/1934, în raport cu reglementarea prevăzută prin art. 215 alin. (4) din Codul penal pentru faptele de înșelăciune în legătură cu emiterea unui cec. Prin această decizie s-a reținut că prevederile art. 84 alin. 1 pct. 2 din Legea nr. 59/1934, neabrogate prin Legea nr. 140/1996, ca urmare a introducerii alin. 4 în art. 215 din Codul penal, și nici prin dispoziții anterioare, nu pot fi considerate scoase din vigoare, ele producându-și efectele.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 asupra CECULUI, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 1 mai 1934, având următorul cuprins: „Se va pedepsi cu amendă de la 5.000—100.000 lei și închisoare de la 6 luni până la 1 an, afară de cazul când faptul constituie un delict sancționat cu o pedeapsă mai mare, în care caz se aplică această pedeapsă:

1. Oricine emite un cec fără a fi avut autorizarea trasului.

2. Oricine emite un cec fără a avea la tras disponibil suficient, sau după ce a tras cecul și mai înainte de trecerea termenelor fixate pentru prezentare, dispune altfel, în total sau în parte, de disponibilul avut.

3. Oricine emite un cec cu dată falsă sau căruia îi lipsește unul din elementele esențiale arătate de alineatele 1, 2, 3 și 5 al art. 1 și art. 11.

4. Oricine emite un cec contrar dispoziției ultimului alineat al art. 6.”

În motivarea excepției se invocă art. 4 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căruia „*nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat*”, cu raportare la prevederile constituționale ale art. 11 alin. (2), potrivit cărora „*Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern*”, respectiv la cele ale art. 20 alin. (1) și (2) care stabilesc prioritatea reglementărilor internaționale privind drepturile omului în cazul în care există neconcordanțe între acestea și reglementările interne.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține că art. 4 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocată ca temei al criticilor de neconstituționalitate formulate, consacră principiul de drept procesual penal *non bis in idem*, potrivit căruia nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit încă o dată pentru aceeași faptă pentru care a fost deja urmărit sau condamnat. Condiția fundamentală pentru a putea fi invocat dreptul pe care acest text îl consacră este ca persoana în cauză să fi suferit o condamnare, să fi fost achitată sau să se fi dispus încetarea urmăririi penale pentru fapta cu privire la care este din nou urmărită sau judecată. Or, art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934, criticat în prezenta cauză, nu reglementează o nouă pedeapsă pentru o infracțiune pentru care persoana în cauză a fost deja achitată sau condamnată printr-o hotărâre definitivă conform legii, ci stabilește modul de sancționare a persoanei care săvârșește infracțiunile prevăzute de lege. Așa fiind, art. 4 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu este incident în cauză, principiul *non bis in idem* vizând o altă ipoteză decât cea a textului de lege criticat.

Curtea constată că, în realitate, criticile formulate în prezenta cauză atât de autorul excepției, cât și de instanța de judecată vizează interpretarea și aplicarea textului de lege ce face obiectul excepției din perspectiva succesiunii legilor în timp. Astfel, art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 prevede aplicarea pentru aceeași infracțiune, în mod cumulativ, a pedepsei amenzii și închisorii, în timp ce Codul penal nu mai reglementează posibilitatea acestui cumul, legiuitorul optând pentru sistemul alternativ al pedepselor. Prin prisma acestei contradicții se apreciază că acest text de lege, adoptat anterior intrării în vigoare a Codului penal, contravine principiului legalității incriminării și stabilește un regim sancționator mai drastic. Or, asemenea critici nu intră în competența Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată. În plus, așa cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, de exemplu prin Decizia nr. 495 din 16 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 19 ianuarie 2005, examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea aceluia text cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 84 alin. 1 din Legea nr. 59/1934 asupra CECULUI, excepție ridicată de Sorin Coste în Dosarul nr. 1.244/84/2005 (număr în format vechi 2.016/2005) al Tribunalului Sălaj — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 iunie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

DECIZIE

privind retragerea autorizației de funcționare a brokerului de asigurare Societatea Comercială „ROMBROKERS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE” – S.R.L. și interzicerea desfășurării activității de broker de asigurare în România

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, cu sediul în municipiul București, str. Amiral Constantin Bălescu nr. 18, sectorul 1, cod de înregistrare fiscală 14045240 din 1 iulie 2001, reprezentată legal de președinte, în temeiul art. 4 alin. (19), precum și al art. 39 alin. (5) din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, în baza hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, adoptată în ședința din data de 17 iulie 2007, conform art. 4 alin. (22)—(24) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul căreia a fost analizată documentația aferentă Notei nr. IX.311 din 10 iulie 2007 privind controlul efectuat la Societatea Comercială „ROMBROKERS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE” — S.R.L., cu sediul în municipiul Ploiești, Piața Victoriei nr. 15, bl. CC SUD, sc. H, et. 4, ap. 144, județul Prahova, înregistrată la oficiul registrului comerțului cu nr. J 29/1047/2001, cod unic de înregistrare nr. 14317069, reprezentată legal de domnul Marius-Ion Zasavitschi, în calitate de administrator/director executiv,

având în vedere următoarele motive de drept și de fapt:

1. Echipa de control s-a deplasat la data de 30 mai 2007 la sediul social al societății, și anume municipiul Ploiești, Piața Victoriei nr. 15, bl. CC SUD, sc. H, et. 4, ap. 144, județul Prahova, unde nu a fost identificată nicio persoană.

Ca urmare a convorbirii telefonice purtate cu administratorul/directorul executiv al societății, echipei de control i s-a adus la cunoștință faptul că sediul social se afla în curs de reamenajare.

Ca urmare, controlul s-a efectuat la sediul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor pe baza documentelor prezentate de administratorul societății, precum și a documentelor existente în cadrul direcțiilor de specialitate ale Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

2. Din declarația administratorului dată pe propria răspundere, precum și din evidențele direcției de specialitate din cadrul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor au rezultat următoarele:

– societatea nu și-a schimbat datele de identificare referitoare la denumire, sediu social, capital social, asociați, administrator;

– sediul social al societății nu este practicabil deoarece se află în proces de reamenajare (modernizare);

– societatea a înființat, în perioada 1 iunie 2005–12 decembrie 2006, un număr de 19 puncte de lucru, pe raza județelor Prahova, Giurgiu și Gorj, fără avizul prealabil al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, încălcând astfel prevederile art. 5 lit. b) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 4 alin. (1) și (2) din Normele privind autorizarea brokerilor de asigurare și/sau reasigurare, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3.110/2004, ceea ce constituie contravenție conform art. 39 alin. (2) lit. a), c) și q) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

3. Societatea nu a făcut dovada că a depus la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor raportările financiare aferente trimestrelor III și IV/2006, încălcând astfel prevederile art. 4 lit. c), coroborat cu art. 2 alin. (2) lit. c) din Normele privind forma și conținutul raportărilor financiare, precum și informațiile, documentele și certificările necesare pentru întocmirea acestor raportări, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3.117/2005, și prevederile art. 35 alin. (5) lit. f) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce reprezintă contravenție conform prevederilor art. 39 alin. (2) lit. a), f) și m²) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

4. Raportările lunare privind taxa de funcționare aferentă lunilor ianuarie—noiembrie 2006 au fost transmise cu întârziere, și anume o singură dată, în data de 16 ianuarie 2007, încălcându-se astfel prevederile art. 4 lit. e), coroborat cu art. 2 alin. (2) lit. d)

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

din Normele privind forma și conținutul raportărilor financiare, precum și informațiile, documentele și certificările necesare pentru întocmirea acestor raportări, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3.117/2005, și prevederile art. 35 alin. (5) lit. f) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce reprezintă contravenție conform prevederilor art. 39 alin. (2) lit. a), f) și m²) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

5. Raportările lunare privind taxa de funcționare aferentă lunilor ianuarie și februarie 2007 au fost transmise cu întârziere, și anume o singură dată, în data de 12 aprilie 2007, încălcându-se astfel prevederile art. 3 pct. IV lit. a) din Normele privind forma și conținutul raportărilor pe care trebuie să le întocmească brokerii de asigurare și/sau reasigurare, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 113.139/2006, și prevederile art. 35 alin. (5) lit. f) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce reprezintă contravenție conform prevederilor art. 39 alin. (2) lit. a), f) și m²) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

6. În perioada 1 ianuarie 2006—23 ianuarie 2007, polițele de răspundere civilă profesională încheiate de broker au avut ca limite de asigurare 450.000 euro/eveniment și 750.000 euro/ perioada de asigurare, iar începând cu data de 23 ianuarie 2007 au avut ca limite de asigurare 450.000 euro/eveniment și 1.000.000 euro/ perioada de asigurare.

Astfel, societatea a încălcat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, prevederile art. 7 lit. a) și b) din Normele privind autorizarea brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3.110/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 35 alin. (5) lit. c) și c¹) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce reprezintă contravenție conform prevederilor art. 39 alin. (2) lit. m²) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru aceste motive, în temeiul art. 39 alin. (3) lit. e), coroborat cu art. 35 alin. (7) lit. a) și f) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare,

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor d e c i d e :

Art. 1. – Se retrage autorizația de funcționare a brokerului de asigurare Societatea Comercială „ROMBROKERS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE” – S.R.L., cu sediul în municipiul Ploiești, Piața Victoriei nr. 15, bl. CC SUD, sc. H, et. 4, ap. 144, județul Prahova, înregistrată la oficiul registrului comerțului cu nr. J29/1047/2001, cod unic de înregistrare nr. 14317069, reprezentată legal de domnul Marius-Ion Zasavitschi, în calitate de administrator/director executiv.

Art. 2. – Societății Comerciale „ROMBROKERS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE” – S.R.L. i se interzice, de la data primirii prezentei decizii, desfășurarea activității de broker de asigurare în România, conform prevederilor Legii nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, și ale normelor date în aplicarea acesteia.

Art. 3. – Societatea are obligația să își notifice clienții, în termen de 3 zile de la data primirii prezentei decizii, în vederea efectuării plății ratelor scadente la contractele în curs de derulare

direct la asigurători, rămânând direct răspunzătoare pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractele în vigoare la data emiterii prezentei decizii.

Art. 4. – (1) Împotriva prezentei decizii Societatea Comercială „ROMBROKERS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE” – S.R.L. poate face plângere la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia, conform art. 40 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În conformitate cu art. 40 alin. (2) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, plângerea adresată Curții de Apel București nu suspendă pe timpul soluționării acesteia executarea deciziei emise de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor.

Art. 5. – Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,
Angela Toncescu

București, 6 august 2007.
Nr. 537.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

DECIZIE

privind sancționarea Societății Comerciale „BTWC Broker de asigurare” – S.R.L.

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, cu sediul în municipiul București, str. Amiral Constantin Bălescu nr. 18, sectorul 1, cod de înregistrare fiscală 14045240 din 1 iulie 2001, reprezentată legal de președinte, în temeiul art. 4 alin. (19), precum și al art. 39 alin. (5) din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare,

în baza hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, adoptată în ședința din data de 10 iulie 2007, conform art. 4 alin. (22)–(24¹) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul căreia a fost analizată documentația aferentă Notei nr. IX.279 din 2 iulie 2007,

în conformitate cu atribuțiile prevăzute la art. 8 alin. (2) lit. k) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, și în baza Deciziei nr. 301 din 3 mai 2007, organele de specialitate ale Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor au efectuat un control la Societatea Comercială „BTWC Broker de asigurare” – S.R.L., cu sediul în municipiul București, str. Țincani nr. 10, bl. F13, sc. 4, et. 4, ap. 77, sectorul 6, înregistrată la oficiul registrului comerțului cu nr. J40/412/2002, cod unic de înregistrare nr. 14401746, reprezentată legal în timpul controlului de domnul Valentin Ștefan Iordache, în calitate de administrator/director executiv.

Controlul a fost efectuat de organele de specialitate ale Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor la punctul de lucru din municipiul București, str. Mămulari nr. 4, bl. C2, sc. 2, et. 4, ap. 43, sectorul 3, și a avut ca obiect verificarea activității de comercializare a polițelor RCA, ca urmare a Sesizării Societății Comerciale „ArdaF” – S.A. – Sucursala Buzău, înregistrată la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor sub nr. 5.441 din 13 aprilie 2007; verificarea a avut la bază documentele și situațiile prezentate și

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

Întocmite sub responsabilitatea reprezentanților societății, precum și documentele transmise de Societatea Comercială „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău.

Rezultatele acțiunii de analiză și control au fost concretizate în Procesul-verbal semnat cu obiecțiuni de către reprezentantul brokerului, încheiat în 2 (două) exemplare, dintre care un exemplar a fost înregistrat sub nr. 37 din 30 mai 2007 la societatea sus-menționată, celălalt fiind preluat de echipa de control a Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și înregistrat sub nr. IX.202 din 30 mai 2007.

În urma analizării constatările cuprinse în actul de control au fost reținute următoarele:

Brokerul de asigurare a încheiat 17 contracte de intermediere cu societățile de asigurare, inclusiv cu sucursalele acestora, care prevăd intermedierea asigurării tip RCA, dintre care 13 erau în vigoare la data controlului.

Din analiza Contractului de brokeraj nr. 1.858 din 12 iunie 2006, încheiat cu Societatea Comercială „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău și transmis la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor de către societatea de asigurări, a rezultat că brokerul nu este autorizat de către asigurător să intermedieze asigurări tip RCA.

În urma verificărilor efectuate asupra documentelor primare ale societății, pentru perioada iulie—decembrie 2006, s-a constatat că în data de 11 iulie 2006 brokerul de asigurare a achitat Societății Comerciale „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău, cu ordin de plată, suma de 771,75 RON, reprezentând „contravaloare borderou 38(RCA)”, borderoul având înscris numele „Gherasig”.

Din polițele RCA aferente borderoului 38, transmise de Societatea Comercială „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău (inclusiv deconturile de prime nr. 139 din 30 iunie 2006, nr. 140 din 30 iunie 2006, întocmite de către broker), a rezultat ca acestea au fost întocmite de către Societatea Comercială „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L.

Din verificarea copiilor foilor de vârsământ a rezultat faptul că asociatul Florin Iordache a depus în perioada septembrie—noiembrie 2006 sume de bani în contul Societății Comerciale „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău, reprezentând prime de asigurare RCA, iar conform copiei OP Fn din 20 iulie 2006, în valoare de 150.277,96 RON, domnul Valentin Ștefan Iordache, în calitate de plătitor, a virat contravaloarea polițelor tip RCA către Societatea Comercială „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău.

Din analiza documentelor a rezultat că Societatea Comercială „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L. își desfășura activitatea la data de 31 decembrie 2006 prin intermediul unui număr de 159 de asistenți în brokeraj cu care acesta are încheiate contracte de comision pentru asistent în brokeraj.

Potrivit art. 1 pct. 1.1. (Obiectul contractului) din contractul de comision „Societatea de brokeraj de asigurare autorizează Asistentul, în conformitate cu dispozițiile art. 34 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, să ducă la îndeplinire mandatul de brokeraj și să încheie contracte de asigurare în numele BTWC pentru societățile de asigurare cu care are contracte de mandat BTWC [...]”.

În declarația dată prin Nota nr. 32 din 16 mai 2007, administratorul/directorul executiv al Societății Comerciale „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L. afirmă că „nu are și nu a avut încheiat contract de asistent în brokeraj cu Societatea Comercială „Gherasig Group Agent de asigurare” – S.R.L.....”.

Cu toate acestea, cu bonurile de consum nr. 1.702 din 4 iulie 2006 și nr. 1.930 din 24 octombrie 2006, Societatea Comercială „Ardaf” – S.A. – Sucursala Buzău a predat către Societatea Comercială „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L. polițe tip RCA și chitanțiere pentru Societatea Comercială „Gherasig Group Agent de asigurare” – S.R.L.

Ulterior, acestea au fost intermediare de către broker și returnate societății de asigurare, fapt ce demonstrează că Societatea Comercială „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L. a lucrat împreună cu Societatea Comercială „Gherasig Group Agent de asigurare” – S.R.L., în vederea intermediării polițelor tip RCA.

Fapta sus-menționată încalcă prevederile art. 35 alin. (11) din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce constituie contravenție conform art. 39 alin. (2) lit. m²) din legea sus-menționată.

Față de aceste motive, pentru faptele nelegale reținute în sarcina administratorului/directorului executiv al Societății Comerciale „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L., în scopul apărării drepturilor asiguraților și al promovării stabilității activității de asigurare în România, în sedința din data de 10 iulie 2007, Consiliul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor a hotărât retragerea aprobării acordate de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor domnului Valentin Ștefan Iordache, în calitate de administrator/director executiv, în conformitate cu art. 5 lit. d) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și interzicerea temporară a activității societății până la numirea unei noi persoane semnificative, drept care emite următoarea decizie:

Art. 1. – Se retrage aprobarea acordată de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor administratorului/directorului executiv al Societății Comerciale „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L., respectiv domnul Valentin Ștefan Iordache, cu domiciliul în municipiul București, str. Țincani nr. 10, bl. F13, sc. 4, et. 4, ap. 77, sectorul 6, în conformitate cu art. 5 lit. d) din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. – Se interzice temporar desfășurarea activității de asigurare a Societății Comerciale „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L., cu sediul în municipiul București, str. Țincani nr. 10, bl. F13, sc. 4, et. 4, ap. 77, sectorul 6, înregistrată la oficiul registrului comerțului cu nr. J 40/412/24.01.2002, cod unic de înregistrare nr. 14401746, reprezentată legal în timpul controlului de domnul Valentin Ștefan Iordache, în calitate de administrator/director executiv, în conformitate cu art. 39 alin. (3)

lit. d) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, până la numirea unei noi persoane semnificative.

Art. 3. – (1) Împotriva prezentei decizii Societatea Comercială „BTWC Broker de Asigurare” – S.R.L. poate face plângere la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia, conform art. 40 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În conformitate cu art. 40 alin. (2) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, plângerea adresată Curții de Apel București nu suspendă, pe timpul soluționării acesteia, executarea măsurii sancționatorii dispuse de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor.

Art. 4. – Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,

Angela Toncescu

București, 6 august 2007.
Nr. 546.

ACTE ALE OFICIULUI ROMÂN PENTRU DREPTURILE DE AUTOR**OFICIUL ROMÂN PENTRU DREPTURILE DE AUTOR****DECIZIE****privind publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei civile nr. 23.A/5.02.2007 a Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală**

Având în vedere Referatul nr. SDG/1.085 din 5 iulie 2007 al Direcției registre, gestiune colectivă și relații publice, în temeiul art. 131² alin. (9) teza a doua din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 6 alin. (1) și ale art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 401/2006 privind organizarea, funcționarea, structura personalului și dotările necesare îndeplinirii atribuțiilor Oficiului Român pentru Drepturile de Autor,

directorul general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor emite următoarea decizie:

Articol unic. — Se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, Decizia civilă nr. 23.A/5.02.2007 a Curții de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie, privind schimbarea în parte a Hotărârii arbitrale din 10 aprilie 2006, având ca obiect stabilirea formei finale a Metodologiei privind remunerația datorată

artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 4 mai 2006, prin Decizia nr. 74 din 12 aprilie 2006 a directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor.

p. Directorul general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor,
Adrian Ghimpu

București, 5 iulie 2007.
Nr. 230.

ANEXĂ

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
Secția a IX-a civilă și pentru cauze
privind proprietatea intelectuală

DECIZIA CIVILĂ Nr. 23.A

Ședința publică din 5.02.2007

Curtea compusă din:

Președinte — Georgeta Stegaru

Judecător — Viorel Voineag

Grefier — Ionică Roșioru

Pe rol se află soluționarea cererilor de apel formulate de apelanta Societatea Română de Radiodifuziune — SRR și apelanta Asociația Română de Comunicații Audiovizuale — ARCA, împotriva Deciziei nr. 74/12 aprilie 2006 (Hotărârii arbitrale din 10 aprilie 2006), pronunțată de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, în contradictoriu cu intimații Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți — (CREDIDAM), Uniunea Producătorilor de Fonograme din România — UPFR și Oficiul Român Pentru Drepturile de Autor — ORDA.

Dezbaterile și susținerile părților au avut loc în ședința publică din 12 ianuarie 2007, când părțile prezente au pus concluzii pe cererile de apeluri, ce au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie, când Curtea având nevoie de timp pentru a delibera a amânat pronunțarea cauzei la 19 ianuarie 2007, 26 ianuarie 2007, 2 februarie 2007 și 5 februarie 2007 — data pronunțării prezentei decizii.

CURTEA,

asupra apelului de față, reține următoarele:

În conformitate cu art. 123¹ alin. (1) lit. f) și cu art. 131 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005, ORDA a emis Decizia nr. 216/2005 privind constituirea comisiei de negociere a metodologiei privind utilizarea prin radiodifuzare a fonogramelor publicate în scop comercial de către organismele de radiodifuziune.

Ca urmare a existenței unei divergențe între organismele de gestiune colectivă și utilizatori, în ceea ce privește cuantumul remunerației ce trebuie plătită către organismele de gestiune colectivă pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial, s-a inițiat procedura de arbitraj cu privire la stabilirea formei finale a metodologiei privind utilizarea prin radiodifuzare a fonogramelor publicate în scop comercial de către organismele de radiodifuziune.

Prin Hotărârea arbitrală pronunțată la data de 10 aprilie 2006, Completul de arbitraj desemnat în baza art. 131 și următoarele din Legea nr. 8/1996, cu modificările ulterioare, a stabilit forma finală a metodologiei privind remunerarea datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune, cu următorul conținut:

1. Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare, organismele de radiodifuziune au obligația să plătească o remunerație unică echitabilă organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme.

2. Utilizarea prin radiodifuzare a fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora, aduse anterior la cunoștința publică, și ale căror drepturi conexe patrimoniale se află în termenele de protecție prevăzute de lege, de către organismele de radiodifuziune, se face în baza prevederilor art. 98 alin. (1) lit. g), art. 105 alin. (1) lit. f), art. 106⁵ și ale art. 112¹ din Legea nr. 8/1996, modificată și completată.

3. În cazul utilizării fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora în spoturi publicitare, în spoturi de promovare a unui post de radio, în generice de emisiuni sau rubrici proprii ale acestora, producătorul spoturilor, respectiv realizatorul emisiunii sau al rubricii proprii, are obligația de a obține acordul expres al producătorului de fonograme, care va fi comunicat în cel mult două zile de la solicitare.

4. Societatea Română de Radiodifuziune are obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau ale reproducerii

acestora, în sumă forfetară de 5.000.000 RON pentru anul 2006, respectiv 2.500.000 RON pentru fiecare categorie de beneficiari, respectiv artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme.

5. Pentru anii 2007 și 2008 Societatea Română de Radiodifuziune are obligația de a plăti aceeași sumă indexată cu indicele de inflație.

6. Utilizatorii, alte organisme comerciale de radiodifuziune decât Societatea Română de Radiodifuziune, au obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau ale reproducerilor acestora, într-un procent din totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter), respectiv:

- a) 2% pentru anul 2006;
- b) 2,2% pentru anul 2007;
- c) 2,4% pentru anul 2008.

7. Din totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare se scad TVA și alocația bugetară, dacă este cazul. În lipsa acestor încasări baza de calcul o constituie cheltuielile ocazionate de utilizare.

8. Utilizatorii au obligația să transmită organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme, până la data de 25 a fiecărei luni, pentru luna precedentă, un raport care va cuprinde:

a) lista completă, în format electronic, a fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora radiodifuzate, conform modelului de playlist din tabelul de mai jos. Aceste liste constituie baza de repartizare a remunerațiilor încasate de organismele de gestiune colectivă a drepturilor conexe prevăzute în prezenta metodologie;

Nr. crt.	Data difuzării	Minute	Secunde	Titlu piesă	Autor muzică	Artist	Orchestra /formație/grup	Nr. artiști	Album	Nr. catalog	Producător	Țară	Anul înreg.	F/V
1	2	4	5	7	8	11	12	13	14	15	16	17	18	19

b) baza de calcul a sumelor virate.

9. Raportul va fi transmis în format electronic și va fi însoțit de o adresă de înaintare purtând numele reprezentantului legal, semnătura acestuia și ștampila utilizatorului, adresă prin care va fi confirmată pe propria răspundere veridicitatea informațiilor ce sunt conținute în raport.

10. Remunerația se plătește trimestrial până la data de 26 a primei luni următoare trimestrului pentru care este datorată.

11. La solicitarea scrisă a organismelor de gestiune colectivă, după efectuarea plăților, utilizatorul are obligația de a comunica acestora copii certificate pe proprie răspundere de reprezentantul legal de pe documentele cuprinzând informațiile pe baza cărora s-a determinat baza de calcul. Utilizatorul care a primit din partea organismelor de gestiune colectivă o asemenea cerere va avea un termen de maximum 15 zile calendaristice pentru pregătirea documentației solicitate.

12. Organismele de gestiune colectivă au dreptul să ceară un audit extern, pentru examinarea corectitudinii calculării remunerației, de către un auditor agreat de toate părțile.

13. Pentru întârzieri la plată, utilizatorii datorează penalități de 0,1% aferente sumelor neachitate la termen, pe zi de întârziere.

14. Prezenta metodologie va putea fi modificată numai după 3 ani de la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția cazului în care dispozițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe sunt modificate înainte de împlinirea acestui termen, caz în care organismele de gestiune colectivă sau utilizatorii vor putea solicita inițierea

unei noi proceduri de negociere și înainte de împlinirea termenului de 3 ani.

Pentru a pronunța această hotărâre, Completul de arbitraj a reținut, în esență, următoarele:

— SRR a declarat în timpul negocierilor o pondere a utilizării repertoriului celor două organisme de gestiune colectivă de 30%, pentru ca în întâmpinare să menționeze un procent de 42%, iar în punctajul comun un procent de 43,54%. Din datele Consiliului Național al Audiovizualului (CNA) rezultă că ponderea utilizării repertoriului celor două organisme de gestiune colectivă este de 46,13%;

— SRR a recunoscut utilizarea repertoriului la nivelul de 43,54%, context în care, față de dispozițiile art. 131¹ alin. (4) din Legea nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare, ce obligă la negocierea metodologiilor, fără a se ține seama de criteriile prevăzute de alin. (1) lit. c) și e), „repertoriile fiind considerate repertorii extinse”, și având în vedere solicitarea SRR de acordare a unui procent de 2% din veniturile ponderate obținute de SRR din activitatea de radiodifuzare, se justifică majorarea acestui procent proporțional cu creșterea ponderii, ajungându-se efectiv la un procent de 2,94%;

— față de împrejurarea că în anul 2004 s-a prevăzut achitarea de către SRR a sumei de 3.735.004 lei RON celor două organisme de gestiune colectivă, ceea ce reprezintă 2,1% din veniturile ponderate ale SRR, prin aplicarea procentului de 2,94% la acea sumă, rezultă pentru anul 2006 o sumă forfetară de 5.215.005 RON, ceea ce înseamnă mai mult decât au solicitat organismele de gestiune colectivă CREDIDAM și UPFR;

— având în vedere că organismele de gestiune colectivă și SRR au agreeat și ipoteza stabilirii unei remunerații forfetare, Completul de arbitraj a hotărât că SRR trebuie să plătească celor două organisme de gestiune colectivă suma forfetară de 5.000.000 lei, pentru anii 2007 și 2008, suma urmând a fi actualizată cu indicele inflației;

— în ceea ce privește celelalte organisme de radiodifuziune, Completul de arbitraj a hotărât că acestea trebuie să plătească un procent din totalul veniturilor brute lunare, respectiv 2% pentru anul 2006, 2,2% pentru anul 2007 și 2,4% pentru anul 2008.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIODIFUZIUNE — SRR și ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE COMUNICAȚII AUDIOVIZUALE — ARCA.

A. Apelul formulat de apelanta SRR a fost depus la ORDA, instituție care a dispus înaintarea acestuia către Curtea de Apel București, unde a fost înregistrat sub nr. 5.588/2/2006 pe rolul Secției a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală.

Apelanta SRR a invocat nelegalitatea și netemeinicia hotărârii arbitrale expunând, în esență, următoarele critici:

1. **referitor la pct. 1 al metodologiei:** legiuitorul a prevăzut că pentru situația fonogramelor publicate în scop comercial gestiunea colectivă este facultativă, iar nu obligatorie, împrejurare în care trebuia să se țină seama și de dispozițiile art. 131¹ alin. (1) lit. e) din Legea nr. 8/1996, potrivit cărora trebuia să se țină seama la stabilirea remunerației și de „proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi”;

2. **în ceea ce privește pct. 3 al metodologiei:** prin acest punct Completul de arbitraj a stabilit necesitatea obținerii unui acord suplimentar din partea producătorilor, pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora în spoturi publicitare, în spoturi de promovare a unui post de radio sau în generice de emisiuni ori rubrici proprii ale acestora. Acest acord este nelegal și nenecesar, iar obligația obținerii unui astfel de acord nu poate fi stabilită într-o metodologie care privește activitatea de radiodifuzare, ci în raporturile dintre producătorul spotului publicitar și organismele de gestiune colectivă. În plus, obligația producătorului spotului publicitar nu poate fi transferată SRR, care nu este decât un prestator care transmite spotul respectiv. În ceea ce privește spoturile de promovare a unor emisiuni-programe de radio, acordul organismelor de gestiune colectivă trebuie să fie același cu cel de la art. 1 din metodologie, deci cel dat prin autorizația—licență neexclusivă;

3. **referitor la pct. 4—5 din metodologie:** modificarea Legii nr. 8/1996 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005, în sensul eliminării limitelor procentuale privind plata remunerației de maximum 3% pentru drepturi conexe și 10% pentru drepturi de autor, nu justifică o majorare a pretențiilor intimatelor față de prevederile Protocolului privind Metodologia de plată a remunerației respective, publicat în data de 6 mai 2005 în Monitorul Oficial al României, Partea I. Este neîntemeiată decizia Completului de arbitraj prin care s-a stabilit creșterea de la 2,1% asupra veniturilor ponderate în anul 2005 la 4,5% pentru anii 2006—2008. În mod greșit, Completul de arbitraj a avut în vedere la stabilirea ponderii utilizării și acele fonograme pentru care organismele de gestiune colectivă nu au mandat de reprezentare în condițiile legii.

În acest sens, un procent total de 7,5% din înregistrările sonore radiodifuzate de SRR nu intră în gestiunea colectivă deoarece SRR este producător asupra acestora (4%), are drept de radiodifuzare în baza schimburilor reciproce cu membrii Uniunii Europene de Radio UER (2%) sau are încheiat în mod direct contract de licență cu Casa de producție Euromusic (1,5%). Ponderele utilizării repertoriilor de către SRR este un

factor fluctuant și de aceea plata remunerației trebuie să se facă proporțional cu utilizarea repertoriului.

Metodologia trebuia să prevadă principii, și nu situații punctuale referitoare la sumele pretinse și achitate, ci formula de calcul a remunerației (baza de calcul și procentul), și nu elemente variabile, cum este ponderea. În raport de cuantumul remunerației pe care l-a plătit SRR pe anii 2003—2005 este total nejustificată creșterea acesteia la suma considerabilă de 5.000.000 lei (RON). În mod greșit, Completul de arbitraj a aplicat procentul de 2,94% la veniturile totale ale SRR, iar nu la veniturile ponderate cu 43%.

4. **referitor la pct. 8 din metodologie:** există o imposibilitate obiectivă de a pune în aplicare această dispoziție, fiind încălcate, de altfel, și dispozițiile art. 130 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 8/1996.

De asemenea, apelanta SRR a solicitat și suspendarea executării hotărârii arbitrale atacate până la soluționarea irevocabilă a cauzei, invocându-se, în esență, faptul că nu s-a stabilit în mod clar domeniul de aplicare al acesteia, respectiv nu s-a determinat repertoriul de fonograme publicate în scop comercial pentru care se datorează remunerație, precum și faptul că în cazul admiterii acțiunii recuperarea sumelor plătite deja organismelor de gestiune colectivă s-ar face foarte greu.

B. Cererea de apel formulată de ARCA a fost depusă inițial la Curtea de Apel București, unde a fost înregistrată sub nr. 5.760/2/2006 pe rolul Secției a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală.

Ulterior, aceeași cerere a fost depusă și la ORDA, fiind înaintată instanței.

Apelanta ARCA a invocat nelegalitatea și netemeinicia hotărârii arbitrale, expunând, în esență, următoarele critici:

— hotărârea arbitrală este rezultatul procedurilor declanșate prin Decizia ORDA nr. 216/2005, decizie ce a fost anulată prin Sentința civilă nr. 940/20 aprilie 2006 de Curtea de Apel București. Având în vedere faptul că actul administrativ de instituire a comisiilor de negociere este nelegal, rezultă că și rezultatul generat prin acțiunea de negociere este nelegal;

— art. 1 și 6 din metodologie extind în mod nelegal obligația de plată a remunerației la toate fonogramele publicate în scop comercial aflate în termenele de protecție de societăți de radiodifuziune și nu o rezumă numai la cele aflate în repertoriul gestionat de organismele de gestiune colectivă. Atât timp cât metodologia a avut ca obiect fonogramele publicate în scop comercial rezultă că gestiunea colectivă este facultativă, iar nu obligatorie, astfel cum prevede art. 123² alin. (1) lit. f) din Legea nr. 8/1996, spre deosebire de art. 123¹ alin. (1) lit. f) din aceeași lege, care prevede că gestiunea colectivă este obligatorie numai în cazul fonogramelor de comerț;

— prin urmare, în mod nelegal, nu s-a ținut seama la stabilirea remunerației și de criteriul prevăzut la art. 131¹ alin. (1) lit. c) din Legea nr. 8/1996, respectiv nu s-a ținut seama de repertoriul gestionat de organismul de gestiune colectivă pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare. De asemenea, trebuia să se țină seama și de criteriul prevăzut la lit. e) din același articol, respectiv de proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi;

— deși art. 131¹ alin. (3) din legea dreptului de autor prevede că remunerațiile pot fi solicitate numai în măsura în care se realizează o utilizare a operelor, metodologia nu face nicio diferențiere în raport de procentul de utilizare care poate fi diferit de la o societate de radiodifuziune la alta. Faptul că legea introduce un reper al dreptului de a solicita remunerații constând în raportarea acestora la „măsura utilizării operelor” impune o diferențiere între utilizări de grade diferite, care trebuie să

corespundă unor diferențieri ale quantumului procentual sau forfetar al remunerației;

— procentul de 2,5% stabilit de metodologie este mai ridicat decât scara de procente practică în Europa;

— art. 3 din metodologie contravine dispozițiilor legale deoarece metodologia privind exercitarea dreptului la remunerația unică echitabilă nu trebuie să includă prevederi privind obținerea autorizării radiodifuzării fonogramelor;

— prin art. 8 din metodologie se dispune o soluție imposibil de aplicat sub raport contabil, datele solicitate fiind imposibil de procurat, încălcându-se în același timp și prevederile art. 130 alin. (1) lit. h) din lege.

De asemenea, apelanta ARCA a solicitat și suspendarea executării hotărârii arbitrale atacate până la soluționarea irevocabilă a cauzei, invocându-se, în esență, faptul că în condițiile în care se anulează hotărârea recuperarea sumelor plătite deja organismelor de gestiune colectivă s-ar realiza foarte greu.

La termenul de judecată din data de 10 noiembrie 2006 s-a dispus conexarea dosarului nr. 5.760/2/2006 la dosarul nr. 5.588/2/2006, considerentele fiind expuse în cuprinsul încheierii de la acel termen.

C. În ședința publică din data de 13 octombrie 2006 apelanta SRR a depus o cerere prin care și-a restrâns motivele de apel depuse inițial, cerere prin care a solicitat să se ia act că solicită modificarea pct. 4 al metodologiei, în sensul reducerii sumei pe care a fost obligată să o plătească celor două organisme de gestiune colectivă de la 5.000.000 lei la 2.320.060 lei. De asemenea, a reiterat cererea de suspendare a hotărârii arbitrale.

În motivarea acestei cereri apelanta SRR a arătat, în esență, că hotărârea a stabilit quantumul remunerației cu aplicarea greșită a legii, în sensul că a fost aplicat procentul de 2,94% la veniturile totale ale SRR în loc să fie aplicat la veniturile ponderate, corespunzător utilizării fonogramelor publicate în scop comercial.

Prin Încheierea din 23 octombrie 2006, Curtea a respins ca nefondată cererea de suspendare a hotărârii arbitrale atacate, pentru considerentele expuse în respectiva încheiere.

Intimatul CREDIDAM a formulat întâmpinare la apelul formulat de SRR, astfel cum au fost modificate motivele de apel ulterior, solicitând respingerea acestuia ca nefondat, în esență, pentru următoarele considerente:

— susținerea că remunerația echitabilă poate fi colectată individual de către titularii drepturilor sau numai prin acordarea unui mandat special dat organismelor de gestiune colectivă este în contradicție cu dispozițiile art. 123¹ alin. (1) lit. f) din Legea nr. 8/1996. Se ignoră astfel specificul dreptului la remunerație și multitudinea de artiști interpreți sau executanți a căror prestații sunt utilizate;

— invocarea noțiunii de comunicare publică, în sensul că nu toate fonogramele utilizate de apelantă în emisiuni reprezintă comunicare publică, motiv pentru care pentru acestea nu s-ar datora remunerație, este incorectă, având în vedere definiția legală a acestei noțiuni;

— nu poate fi avut în vedere Protocolul încheiat anterior Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2005, deoarece acesta avea la bază alte reglementări legale.

Intimatul CREDIDAM a formulat întâmpinare la apelul formulat de ARCA, solicitând respingerea acestuia ca nefondat, în esență, pentru următoarele considerente:

— împrejurarea că instanța a anulat decizia ORDA prin care s-au stabilit organismele de gestiune colectivă care să negocieze metodologiile privind remunerațiile echitabile, după ce metodologiile au fost supuse procedurii de arbitraj, nu semnifică anularea automată a acestor acte, care nu se găsesc

în raport de subsecvență cu decizia ORDA ce a intrat deja în circuitul civil și a produs efecte autonome;

— susținerea apelantei în sensul că remunerația echitabilă nu trebuie colectată în mod obligatoriu printr-un organism de gestiune colectivă este nefondată, fiind în contradicție cu dispozițiile art. 123¹ alin. (1) lit. f) din Legea nr. 8/1996, care reglementează gestiunea colectivă obligatorie;

— este anormal și inoportun ca fiecare artist interpret să ceară drepturile patrimoniale de la fiecare televiziune în parte, în condițiile în care utilizarea la care se referă legea are caracter continuu, inapt a fi urmărit sau valorificat prin fiecare titular individual de drept.

Intimata UPFR a formulat întâmpinare la apelul formulat de SRR, astfel cum au fost modificate motivele de apel ulterior, solicitând respingerea acestuia ca nefondat, în esență, pentru următoarele considerente:

— în mod eronat s-a susținut că nu s-a ținut seama la stabilirea remunerației de ponderea utilizării fonogramelor în propriile programe, din probele administrate în procedura arbitrajului și declarațiile SRR, rezultând că procentul a avut în vedere și ponderea utilizării;

— în mod greșit s-a susținut că SRR ar avea dreptul să își gestioneze singură drepturile conexe pentru operele în care a avut calitatea de producător. Fiind vorba despre o gestiune colectivă obligatorie, aceste drepturi conexe vor fi gestionate de către organismele de gestiune colectivă, urmând ca și SRR să încaseze de la acestea sume de bani cu titlu de remunerație;

— în mod corect Completul de arbitraj a stabilit procentul de 2,94%, raportându-se la remunerația pe care a plătit-o SRR pentru anul 2004, reținând și ponderea utilizării fonogramelor în anul respectiv. În condițiile în care ponderea utilizării a crescut în anul 2006 și procentul a crescut în mod proporțional.

În dovedirea apelurilor și în apărare s-a administrat proba cu înscrisuri.

D. La ultimul termen de judecată, apelanta ARCA a renunțat la cererea de suspendare a hotărârii arbitrale atacate, precum și la motivul de apel prin care a solicitat anularea hotărârii arbitrale ca urmare a anulării deciziei ORDA prin care au fost desemnate organismele de gestiune colectivă să participe la negocieri privind stabilirea remunerațiilor echitabile.

De asemenea, s-a pus în vedere apărătorului SRR să depună la dosar cererea de restrângere a motivelor de apel semnată de reprezentantul legal al acestei instituții, formalitate îndeplinită până la data pronunțării prezentei decizii.

E. Tot la ultimul termen de judecată s-au invocat și nulitatea apelului formulat de ARCA, pe motiv că acesta ar fi fost depus în mod direct la instanța de judecată, și tardivitatea apelului formulat de această apelantă și depus în mod direct la ORDA.

Curtea a acordat cuvântul părților atât cu privire la excepțiile formulate, cât și cu privire la fondul celor două apeluri.

Analizând cele două apeluri de față, Curtea reține următoarele:

I. În primul rând se impune a analiza excepția nulității apelului depus de ARCA în mod direct la instanță, în speța la Curtea de Apel București.

Argumentele părților:

Intimații CREDIDAM și UPFR au invocat nulitatea cererii inițiale de apel formulate de ARCA, pe motiv că aceasta a fost depusă în mod direct la instanță, respectiv Curtea de Apel București. În drept, s-au invocat dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996, coroborat cu art. 288 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Apelanta ARCA a solicitat respingerea excepției de nulitate a apelului considerând că din interpretarea art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 rezultă că cererea de apel se depune în mod direct la instanță.

Dispoziții legale relevante:

Art. 131² din Legea nr. 8/1996:

„(1) Negocierea metodologiilor se desfășoară conform programului stabilit între cele două părți, pe o durată de maximum 30 de zile calendaristice de la data constituirii comisiei.

(2) Înțelegerea părților cu privire la metodologiile negociate se consemnează într-un protocol care se depune la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor. Protocolul se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, pe cheltuiala organismelor de gestiune colectivă, prin decizie a directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, emisă în termen de 5 zile de la data depunerii. Metodologiile astfel publicate sunt opozabile tuturor utilizatorilor din domeniul pentru care s-a negociat și tuturor importatorilor și fabricanților de suporturi și aparate pentru care se datorează remunerația compensatorie pentru copia privată, conform art. 107.

(3) Oficiul Român pentru Drepturile de Autor poate fi solicitat, pentru inițierea procedurii de arbitraj efectuate de către arbitri, în următoarele situații:

a) entitățile care alcătuiesc o parte ce urmează să participe la negociere nu au putut conveni asupra punctului de vedere comun ce trebuie prezentat celeilalte părți;

b) cele două părți aflate în negociere nu au putut conveni o formă unică a metodologiei în termenul prevăzut la alin. (1);

c) organismele de gestiune colectivă nu au putut conveni încheierea unui protocol de repartizare a remunerațiilor și de stabilire a comisionului datorat collectorului unic.

(4) Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, în termen de 5 zile de la solicitarea arbitrajului, convoacă părțile în vederea desemnării, prin tragere la sorți, a 5 arbitri titulari, care vor constitui completul de arbitraj, și a 3 arbitri de rezervă. Aceștia din urmă îi vor înlocui, în ordinea tragerii la sorți, pe arbitrii titulari indisponibili. Desemnarea arbitrilor prin tragere la sorți se face și în cazul absenței părților convocate.

(5) Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, în termen de 5 zile de la data desemnării arbitrilor, convoacă la sediul său arbitrii desemnați și părțile, în vederea constituirii completului de arbitraj. Completul de arbitraj stabilește: onorariul brut, prin negociere cu părțile, primul termen, dar nu mai târziu de 5 zile, precum și locul arbitrajului și informează părțile.

.....
(8) Hotărârea arbitrală privind forma definitivă a metodologiilor se comunică părților de către Oficiul Român pentru Drepturile de Autor și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, pe cheltuiala Oficiului, prin decizie a directorului general, emisă în termen de 5 zile de la data depunerii. Metodologiile astfel publicate sunt opozabile tuturor utilizatorilor din domeniul pentru care s-a negociat și nu se pot acorda reduceri la plata remunerațiilor datorate, altele decât cele prevăzute în metodologiile publicate.

(9) În termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii arbitrale, părțile pot face apel împotriva acesteia la instanța Curții de Apel București, care se va pronunța asupra cauzei în complet civil. Hotărârea arbitrală este executorie de drept până la pronunțarea soluției cu privire la menținerea sau modificarea metodologiilor. Soluția Curții de Apel București este definitivă și irevocabilă, se comunică Oficiului Român pentru Drepturile de Autor și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, pe cheltuiala Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, prin decizie a directorului general, emisă în termen de 5 zile de la data comunicării.

(10) Metodologiile negociate sau stabilite conform prevederilor alin. (1)—(9) nu sunt opozabile utilizatorilor care la data declanșării procedurii de negociere a metodologiilor se află în curs de negociere directă a unui contract de licență sau au

încheiat deja aceste negocieri cu organismele de gestiune colectivă.”

Art. 153 din Legea nr. 8/1996:

„Dispozițiile prezentei legi se completează cu dispozițiile dreptului comun.”

Art. 288 alin. 2 din Codul de procedură civilă:

„Apelul se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.”

Art. 6 alin. 1, prima teză din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale:

Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

Art. 20 alin. (1) din Constituția României:

Tratatele internaționale privind drepturile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.”

Art. 21 alin. (1) și (2) din Constituția României:

„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngradi exercitarea acestui drept.”

Aprecierea Curții

Prezentul litigiu are drept cauză neînțelegerile dintre organismele de gestiune colectivă (în calitate de reprezentanți ai titularilor de drepturi conexe drepturilor de autor) și organismele de radiodifuziune în legătură cu metodologia privind remunerația datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune.

Cu alte cuvinte, în esență, părțile nu au ajuns la un consens în ceea ce privește drepturile și obligațiile corelative cu caracter civil derivând din utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial prin radiodifuzare de către organismele de radiodifuziune.

Astfel cum rezultă din art. 131² alin. (3) și (4) din Legea nr. 8/1996, în condițiile în care cele două părți nu ajung la un consens se inițiază o procedură de arbitraj, arbitrii desemnați urmând a stabili printr-o metodologie drepturile și obligațiile corelative cu caracter civil derivând din utilizarea fonogramelor.

Este ceea ce s-a întâmplat în speța de față, Completul de arbitraj pronunțând Hotărârea arbitrală din 10 aprilie 2006 prin care a stabilit forma finală a metodologiei.

Curtea constată că acest complet de arbitri, desemnat să stabilească forma finală a metodologiilor, nu face parte din rândul instanțelor judecătorești prevăzute de art. 1 și 2 din Legea nr. 304/2004.

Potrivit art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996, părțile nemulțumite de hotărârea arbitrală pot exercita împotriva acesteia calea de atac a apelului la Curtea de Apel București, care pronunță o hotărâre irevocabilă.

În condițiile în care Curtea de Apel București face parte din rândul instanțelor judecătorești prevăzute de lege (art. 1, 2 și anexa nr. 1 la Legea nr. 304/2004), fiind prima și unica instanță din sistemul justiției ce are competența de a soluționa litigiul dintre părți, dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 consacră, în mod implicit, și dreptul de acces la justiție, drept fundamental prevăzut atât de Constituția României, cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin urmare, Curtea va avea în vedere în soluționarea excepției de nulitate a apelului și particularitatea specială a cazului, cererea de apel fiind, în fapt, prima cerere prin care este sesizată o instanță judecătorească pentru a decide asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil ale părților, iar hotărârea pronunțată fiind una irevocabilă. În consecință, Curtea de Apel București nu este numai prima, ci și singura instanță judecătorească care face parte din sistemul justiției, care poate fi sesizată de părți pentru a decide asupra drepturilor și obligațiilor lor derivând din radiodifuzarea operelor muzicale.

În opinia Curții, dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 trebuie interpretate în mod coroborat atât cu dispozițiile Codului de procedură civilă, cât și prin prisma dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 21 din Constituția României, prevederi legale care stabilesc dreptul fundamental de acces la justiție.

Interpretând sistematic, literal și teleologic dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 cu dispozițiile art. 6 alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 și 21 din Constituția României și art. 288 alin. 2 din Codul de procedură civilă, Curtea apreciază următoarele:

Așa cum s-a arătat mai sus, dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 consacră, în mod implicit, și dreptul de acces la justiție, drept fundamental prevăzut atât de Constituția României, cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Curtea de Apel București fiind prima și singura instanță judecătorească care face parte din sistemul justiției, care poate fi sesizată de părți pentru a decide asupra drepturilor și obligațiilor lor derivând din radiodifuzarea operelor muzicale.

Intimatele au invocat nulitatea apelului pentru neîndeplinirea unei cerințe formale, respectiv ca cererea de apel să fie depusă în termenul legal la ORDA, iar nu direct la instanță.

În mod cu totul evident sancțiunea nulității apelului constituie în cazul de față o limitare a dreptului de acces la justiție, deoarece, adoptând o astfel de soluție instanța nu va decide asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil ale apelantei.

Prin urmare, Curtea trebuie să examineze sensul noțiunii de „acces la justiție” pentru a decide dacă eventuala aplicare a sancțiunii nulității apelului pentru nedepunerea acestuia în termenul legal la ORDA nu afectează substanța dreptului de acces la justiție.

În ceea ce privește înțelesul noțiunii de „drept de acces la instanță” sau „dreptul de acces la justiție”, acesta a fost dezvoltat în jurisprudența sa bogată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, fără a fi un drept absolut, dreptul de acces la instanță trebuie să fie un drept efectiv.

Astfel, s-a decis că accesul efectiv la instanță poate fi afectat în cazul în care costurile de sesizare a instanței sunt foarte mari (Cauza *Weissman și alții v. România*, 2006) sau când din cauza complexității procedurilor și a neclarităților privind natura juridică a unor acte partea a pierdut termenul în care putea adresa o cerere justiției (Cauza *De Geouffre de la Pradelle c Franța*, 1992).

Nefiind un drept absolut, pot fi aduse limitări exercițiului dreptului de acces la instanță.

Limitările trebuie să respecte însă câteva principii: să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim, să nu afecteze substanța însăși a dreptului și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele alese.

Prin prisma acestor considerații, urmează a decide dacă, în raport cu circumstanțele de fapt ale speței, poate fi aplicată sancțiunea nulității în ceea ce privește cererea de apel depusă în mod direct la instanță de către apelanta ARCA.

Pentru aceasta, Curtea consideră necesar a examina, separat și coroborat, conținutul textelor de lege relevante cuprinse în Legea nr. 8/1996 și în Codul de procedură civilă.

Procedând la acest demers judiciar, Curtea apreciază următoarele:

1. Dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 sunt redactate în mod defectuos, motiv pentru care, procedând la o interpretare literală, părțile interesate ar putea ajunge la opinii diferite în ceea ce privește locul (instituția) unde trebuie depus apelul împotriva hotărârii arbitrale.

În acest sens, Curtea constată modul de redactare a art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996:

„În termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii arbitrale, părțile pot face apel împotriva acesteia la instanța Curții de Apel București, care se va pronunța asupra cauzei în complet civil.”

După cum se observă, textul stabilește în mod lipsit de orice echivoc care este calea de atac împotriva hotărârii arbitrale și care este instanța competentă să o judece.

În ceea ce privește locul (instituția) la care se depune apelul, Curtea constată modul defectuos de redactare a textului, acesta fiind susceptibil de două interpretări diferite:

a) într-o primă interpretare s-ar putea considera că, în realitate, textul de lege stabilește doar instanța competentă să judece apelul și nu dispune nimic cu privire la locul unde se depune cererea de apel. „A se face apel la instanța CAB” poate fi interpretat în sensul de a se indica instanța judecătorească unde se judecă apelul, iar nu unde se depune cererea de apel. Un argument suplimentar în sprijinul acestei interpretări ar fi acela că textul de lege respectiv este unul cu caracter special și, prin urmare, numai ce rezultă în mod neechivoc din cuprinsul acestuia derogă de la dispozițiile de drept comun din materia apelului. Atât timp cât din cuprinsul textului rezultă în mod neechivoc care este instanța competentă să judece apelul, rezultă că numai acest aspect este derogatoriu, iar nu și altele.

Prin urmare, cât privește modul de sesizare a instanței, Legea nr. 8/1996 se completează cu normele cu caracter general prevăzute în materia apelului de Codul de procedură civilă, și anume art. 288 alin. 2 care prevede că apelul se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă;

b) într-o a doua interpretare se poate considera că textul de lege stabilește în mod implicit și locul unde se depune cererea de apel, și anume la instanța competentă să judece apelul.

Astfel, textul prevede că părțile pot face apel împotriva acesteia la instanță. Folosirea prepoziției „la” înaintea complementului circumstanțial de loc „instanță” poate sugera și ideea că apelul (de fapt, cererea de apel) nu numai că se judecă la Curtea de Apel București, dar se și depune la această instanță. Dacă legiuitorul nu ar fi dorit să reglementeze și locul unde se depune cererea de apel, atunci ar fi folosit următoarea redactare: părțile pot face apel împotriva acesteia, care se judecă de instanța Curții de Apel București.

2. Interpretând sistematic și literal dispozițiile art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 cu cele prevăzute de art. 288 alin. 2 din Codul de procedură civilă, se poate ajunge iarăși la opinii diferite în ceea ce privește chestiunea locului unde se depune apelul.

a) Astfel, unii ar putea să considere că ORDA sau Completul de arbitraj care a pronunțat hotărârea arbitrală trebuie asimilată/asimilat noțiunii de „instanță” la care face referire art. 288 alin. 2 din Codul de procedură civilă, deoarece hotărârea arbitrală este asimilată de legiuitor unei hotărâri judecătorești pronunțate de o instanță judecătorească, argumentul principal fiind acela că legiuitorul a prevăzut calea de atac a apelului împotriva acesteia.

b) Dimpotrivă, alții ar putea să considere că în sfera noțiunii de „instanță” prevăzută la art. 288 alin. 2 din Codul de procedură

civilă, nu intră și Completul de arbitraj ce a luat naștere și a fost organizat ad-hoc de către ORDA pentru stabilirea formei finale a metodologiilor. Astfel, din întreaga economie a dispozițiilor cuprinse în Codul de procedură civilă în materia apelului rezultă că este vorba despre apelul îndreptat împotriva hotărârilor pronunțate de instanțe judecătorești, iar nu de către alte instanțe.

În raport de cele constatate Curtea reține următoarele concluzii:

Sub un prim aspect, Curtea constată că redactarea textului art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 este defectuoasă, existând argumente serioase ce ar putea determina părțile să interpreteze că cererea de apel se poate depune și în mod direct la instanța competentă, în speță Curtea de Apel București [a se vedea mai sus pct. I.1 lit. b) coroborat cu dispozițiile art. 6 alin. 1].

De asemenea, chiar și într-o eventuală interpretare sistematică a dispozițiilor art. 131² alin. (9) din Legea nr. 8/1996 în raport cu cele prevăzute de art. 288 alin. 2 din Codul de procedură civilă există argumente rezonabile ce ar putea determina părțile să interpreteze că cererea de apel se poate depune și în mod direct la instanța competentă [a se vedea mai sus pct. I.2 lit. b)].

În aceste condiții Curtea constată că textele de lege care reglementează sesizarea instanței cu o cerere de apel împotriva hotărârii arbitrale sunt neclare, iar a dispune anularea cererii apelantei pentru motivul că nu le-a interpretat într-un sens, ci în altul, ar însemna a se aduce atingere dreptului efectiv la o instanță.

Atât timp cât Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că neclaritățile privind natura juridică a unor acte pot constitui obstacole pentru realizarea accesului efectiv la o instanță (*Cauza De Geouffre de la Pradelle c Franța*, 1992), prin similitudine se poate reține și faptul că lipsa de claritate a normelor care reglementează modul de sesizare a instanței afectează acest drept.

În consecință, Curtea apreciază că nu poate să dispună anularea cererii de apel depuse de apelanta ARCA în mod direct la instanță.

Sub un al doilea aspect, Curtea apreciază că nici dacă s-ar interpreta în mod imperativ că apelul trebuie depus la ORDA, sancțiunea anulării acestuia pentru motivul că a fost depus direct la instanță nu corespunde principiilor ce trebuie să fie respectate în ceea ce privește orice limitare a dreptului de acces la justiție.

Astfel, considerând că sancțiunea nulității este prevăzută de lege, Curtea nu întrevide care ar fi acel scop legitim pentru aplicarea ei.

Dacă pentru o hotărâre pronunțată de instanța judecătorească necesitatea depunerii cererii de apel la instanța care a pronunțat-o este justificată de asigurarea unei bune administrări a justiției (verificarea îndeplinirii termenelor pentru exercitarea căii de atac, verificarea rămânerii sau nu definitive a hotărârii, în funcție de limitele căii de atac, înaintarea dosarului către instanța competentă să soluționeze calea de atac, statistici privind sistemul judiciar), în cazul hotărârii arbitrale pronunțate în condițiile art. 131² din Legea nr. 8/1996 astfel de cerințe nu sunt îndeplinite. Hotărârea arbitrală este executorie și nu se prevede nicăieri obligația ORDA de a înainta instanței împreună cu cererea de apel și dosarul în care s-a pronunțat hotărârea arbitrală.

Prin urmare, dacă sancțiunea nulității apelului pentru nedepunerea la instanța prevăzută de lege vizează un scop legitim (buna administrare a justiției) atunci când această cale de atac este formulată împotriva unei hotărâri judecătorești, un astfel de scop lipsește în cazul în care s-ar aplica o aceeași sancțiune și în cazul apelului declarat împotriva hotărârii arbitrale pronunțate în condițiile art. 131² din Legea nr. 8/1996.

Având în vedere aceste considerente, Curtea va respinge ca nefondată excepția nulității cererii de apel depuse de apelanta ARCA direct la instanță.

II. În ceea ce privește apelul declarat de ARCA, astfel cum au fost restrânse motivele acestuia la ultimul termen de judecată, Curtea reține următoarele:

Prin apelul formulat de ARCA s-au expus, în esență, următoarele critici esențiale:

1. art. 1 și 6 din metodologie extind în mod nelegal obligația de plată a remunerației la toate fonogramele publicate în scop comercial aflate în termenele de protecție de societăți de radiodifuziune și nu o rezumă numai la cele aflate în repertoriul gestionat de organismele de gestiune colectivă. Atât timp cât metodologia a avut ca obiect fonogramele publicate în scop comercial rezultă că gestiunea colectivă este facultativă, iar nu obligatorie, astfel cum prevede art. 123² lit. f) din Legea nr. 8/1996, spre deosebire de art. 123¹ lit. f) din aceeași lege, care prevede că gestiunea colectivă este obligatorie numai în cazul fonogramelor de comerț. Prin urmare, în mod nelegal nu s-a ținut seama la stabilirea remunerației și de criteriile prevăzute la art. 131¹ alin. (1) lit. c) și e) din Legea nr. 8/1996, respectiv nu s-a ținut seama de repertoriul gestionat de organismul de gestiune colectivă pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare, și de proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi.

Deși art. 131¹ alin. (3) din legea dreptului de autor prevede că remunerațiile pot fi solicitate numai în măsura în care se realizează o utilizare a operelor, metodologia nu face nicio diferențiere în raport de procentul de utilizare care poate fi diferit de la o societate de radiodifuziune la alta. Faptul că legea introduce un reper al dreptului de a solicita remunerații constând în raportarea acestora la „măsura utilizării operelor” impune o diferențiere între utilizări de grade diferite, care trebuie să corespundă unor diferențieri ale cuantumului procentual sau forfetar al remunerației. Procentul de 2,5% stabilit de metodologie este mai ridicat decât scara de procente practicate în Europa;

2. art. 3 din metodologie contravine dispozițiilor legale, deoarece metodologia privind exercitarea dreptului la remunerația unică echitabilă nu trebuie să includă prevederi privind obținerea autorizării radiodifuzării fonogramelor;

3. prin art. 8 din metodologie se dispune o soluție imposibil de aplicat sub raport contabil, datele solicitate fiind imposibil de procurat, încălcându-se în același timp și prevederile art. 130 alin. 1) lit. h) din lege.

Analizând succesiv aceste critici, Curtea reține următoarele:

1. În ceea ce privește prima critică, aceasta ridică mai multe probleme pe care instanța este chemată să le rezolve, și anume:

A. sensul noțiunilor de „fonograme publicate în scop comercial” și „fonograme de comerț” și existența sau nu a unui regim juridic diferit cu privire la acestea;

B. care sunt fonogramele ce au făcut obiectul arbitrajului;

C. legalitatea și temeinicia pct. 1 și 6 din metodologie în raport cu rezolvarea problemelor anterioare.

A. În ceea ce privește sensul sintagmelor de „fonograme publicate în scop comercial” și „fonograme de comerț”, Curtea constată următoarele:

Apelanta ARCA a invocat faptul că obiectul arbitrajului l-au constituit neînțelegerile dintre părți cu privire la remunerația datorată pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial, iar nu pentru radiodifuzarea fonogramelor de comerț, motiv pentru care gestiunea colectivă a drepturilor este una facultativă, iar nu obligatorie, cu consecințe juridice sub aspectul

aplicării dispozițiilor art. 131¹ alin. (1) lit. c) și lit. e) din Legea nr. 8/1996.

Apelanta nu a încercat să definească cele două sintagme, arătând doar că există o diferență evidentă de regim juridic între acestea, astfel cum rezultă din cuprinsul art. 123¹ lit. f) și al art. 123² alin. (1) lit. f) din Legea nr. 8/1996.

Cu privire la această problematică, intimitatele au considerat că gestiunea colectivă este una obligatorie. Nu au expus un punct de vedere cu privire la stabilirea sensului celor două sintagme.

În ceea ce privește Completul de arbitraj, Curtea constată că nici acesta nu s-a preocupat a defini cele două sintagme, mulțumindu-se a aprecia că pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial repertoriile sunt considerate ca fiind extinse, consecința fiind aceea că arbitrii au considerat implicit că gestiunea colectivă este una obligatorie pentru fonogramele publicate în scop comercial.

Aprecierea Curții:

Curtea constată că la momentul pronunțării hotărârii arbitrale (10 aprilie 2006) erau în vigoare dispozițiile Legii nr. 8/1996, astfel cum fuseseră modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005.

Potrivit art. 123¹ alin. (1) lit. f) din această lege, astfel cum era în vigoare la momentul respectiv:

„Gestiunea colectivă este obligatorie pentru exercitarea următoarelor drepturi:

.....
f) dreptul la remunerație echitabilă recunoscut artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor de comerț sau a reproducerilor acestora.”

Potrivit art. 123² alin. (1) lit. f) din această lege, astfel cum era în vigoare la momentul respectiv:

„Pot fi gestionate colectiv următoarele drepturi:

.....
f) dreptul la remunerație echitabilă recunoscut artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora.”

Potrivit art. 131¹ alin. (1) și 4) din această lege, astfel cum era în vigoare la momentul respectiv:

„Art. 131¹. — (1) Metodologiile se negociază de către organismele de gestiune colectivă cu reprezentanții prevăzuți la art. 131 alin. (2) lit. b), ținându-se seama de următoarele criterii principale:

a) categoria titularilor de drepturi, membri sau nemembri, și domeniul pentru care se poartă negocierea;

b) categoria de utilizatori pe care îi reprezintă la negocieri structurile asociative sau ceilalți utilizatori desemnați să negocieze;

c) repertoriul, confirmat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, gestionat de organismul de gestiune colectivă, pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare;

d) proporția utilizării repertoriului gestionat de un organism de gestiune colectivă;

e) proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi;

f) veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul ce face obiectul negocierii;

g) cheltuielile ocazionate de utilizare, în cazul în care nu există venituri.

.....
(3) Remunerațiile forfetare sau procentuale, prevăzute la alin. (2), pot fi solicitate numai dacă și în măsura în care sunt utilizate opere pentru care drepturile de autor sau drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege.

(4) În cazul în care gestiunea colectivă este obligatorie conform prevederilor art. 123¹, metodologiile se negociază fără a se ține seama de criteriile prevăzute la alin. (1) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.”

După cum se observă, din cuprinsul acestor texte legale rezultă în mod evident faptul că legiuitorul a înțeles să reglementeze în mod diferit relațiile sociale privind remunerația cuvenită pentru radiodifuzarea fonogramelor de comerț față de aceeași activitate de radiodifuzare a fonogramelor publicate în scop comercial.

Posibilitatea existenței unei erori materiale în ceea ce privește redactarea textului de lege este exclusă având în vedere faptul că lit. f) a art. 123² alin. (1) a fost introdusă în lege pentru prima dată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005, la foarte scurt timp după ce Legea nr. 8/1996 fusese modificată prin Legea nr. 285/2004, care nu prevedea în mod expres printre cazurile de gestiune facultativă și pe cele referitoare la difuzarea fonogramelor publicate în scop comercial.

De asemenea, alin. (4) al art. 131¹ din Legea nr. 8/1996 a fost modificat tot prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005, specificându-se în mod expres că numai în cazul în care gestiunea colectivă este obligatorie potrivit art. 123¹ metodologiile se negociază fără a se ține seama de criteriile prevăzute la alin. (1) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.

Prin urmare este exclusă orice posibilă eroare de redactare a textelor de lege, concluzia fiind aceea că sintagmele „fonograme de comerț” și „fonograme publicate în scop comercial” au un înțeles propriu și un regim juridic diferit.

Pentru a stabili domeniul de aplicare al celor două noțiuni, Curtea va proceda la o analiză a modului în care s-a realizat gestiunea drepturilor conexe recunoscute artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme, începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 8/1996 și până la momentul arbitrajului.

Acest demers se impune a fi făcut, deoarece pe baza unei interpretări literale a celor două sintagme nu se poate stabili cu certitudine care este domeniul de aplicare al acestora.

a) Astfel, în forma inițială a legii intrate în vigoare în anul 1996, drepturile patrimoniale ale artiștilor interpreți sau executanți convenite din exploatarea operei lor erau susceptibile, în mod deosebit, de a fi gestionate colectiv, astfel cum rezultă din coroborarea dispozițiilor art. 123 alin. (2) cu art. 102 din Legea nr. 8/1996.

„Art. 123. — (1) Titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe își pot exercita drepturile recunoscute prin prezenta lege în mod personal sau, la cererea lor, prin organismele de gestiune colectivă.

(2) Dreptul de autor și drepturile conexe care, prin natura lor, corespund unui mod de exploatare a operelor sau a prestațiilor ce face imposibilă autorizarea individuală, sunt în mod deosebit susceptibile de a fi gestionate în colectiv. Fac parte din această categorie în special drepturile prevăzute la art. 13 lit. g), h), j), k) și l), art. 17, 18, 102, 107 și 109 din prezenta lege.”

„Art. 102. — Durata drepturilor patrimoniale ale artiștilor interpreți sau executanți este de 50 de ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc prima fixare sau, în lipsă, prima comunicare către public.”

Prin urmare, indiferent de persoanele care exploatau operele sau prestațiile respective (utilizatori), artiștii interpreți sau executanți își puteau valorifica drepturile patrimoniale numai prin intermediul organismelor de gestiune colectivă.

Pentru drepturile patrimoniale convenite producătorilor de fonograme se aplicau aceleași dispoziții prevăzute la art. 123 alin. (1) și (2) din lege, cu mențiunea că producătorii de fonograme își puteau exercita drepturile în mod direct [alin. (1)], iar în cazul în care era imposibilă obținerea autorizării individuale

din partea acestora, drepturile lor trebuiau gestionate în mod obligatoriu prin intermediul organismelor de gestiune colectivă [alin. (2)].

La art. 131 din lege se prevedea procedura în cadrul căreia urma a se stabili remunerația pe care trebuia să o plătească utilizatorii către organismele de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și către producătorii de fonograme, procedură ce se finaliza printr-o metodologie ce se aproba în final prin Hotărârea a Guvernului.

În aplicarea acestor dispoziții legale, prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2000 pentru aprobarea metodologiilor privind utilizările prestațiilor artistice muzicale fixate pe fonograme și a tabelelor cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme, s-au stabilit două tipuri de metodologii, și anume:

— Metodologie privind utilizarea prestațiilor artistice muzicale fixate pe fonograme de către organismele de radiodifuziune, televiziune și distribuitorii prin cablu și tabelele cuprinzând sumele cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme;

— Metodologie privind comunicarea publică a prestațiilor muzicale fixate pe fonograme și tabelele cuprinzând drepturile cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme.

Corespunzător primei metodologii s-au stabilit remunerațiile pe care trebuiau să le plătească organismele de radiodifuziune, televiziune și distribuitorii prin cablu către organismele de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme.

Pct. 2 din această metodologie avea următorul conținut: *„Autorizațiile eliberate de organismele de gestiune colectivă a drepturilor producătorilor de fonograme acordă utilizatorilor dreptul de a emite, de a transmite sau de a retransmite orice fonogramă aflată în comerț, cu excepția celor pentru care producătorul a interzis expres aceste modalități de utilizare secundară.”*

Prin cea de-a doua metodologie s-au stabilit remunerațiile pe care trebuiau să le plătească utilizatorii, alții decât organismele de radiodifuziune, televiziune sau distribuitorii prin cablu, către aceleași organisme de gestiune colectivă.

Pct. 1 și 2 din această metodologie aveau următorul conținut: *„1. Prin comunicarea publică a prestațiilor muzicale fixate pe fonograme se înțelege comunicarea acestora în spații publice, indiferent de modalitatea realizării comunicării, prin întrebuițarea unor mijloace mecanice sau electroacustice (instalații de amplificare, aparatură de redare a înregistrărilor sonore sau audiovizuale, receptoare radio sau televizoare, echipament informatic etc.).*

2. Sunt utilizatori, în sensul prezentei anexe, orice persoane fizice sau juridice autorizate, care folosesc cu orice titlu (de proprietate, administrare, închiriere, subînchiriere etc.) spații în care sunt comunicate prestații artistice muzicale fixate pe fonograme.”

În tabelul cuprinzând drepturile cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme erau enumerate următoarele categorii de utilizatori ce trebuiau să plătească această remunerație: unități de alimentație, discoteci, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi.

Hotărârea Guvernului nr. 71/2000 a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2003 pentru aprobarea metodologiilor privind utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora și a tabelelor cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme.

În mod similar, Hotărârea Guvernului nr. 71/2000 și Hotărârea Guvernului nr. 143/2003 au stabilit două tipuri de metodologii, și anume:

— Metodologie privind utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune televiziune și distribuitorii de servicii de programe de televiziune prin cablu și tabelele cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme;

— Metodologie privind comunicarea publică a fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora și tabelul cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme.

De asemenea, în mod similar, prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2000 și prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2003 s-au stabilit în mod diferențiat remunerațiile pe care trebuiau să le plătească organismele de radiodifuziune, televiziune și distribuitorii de cablu, față de remunerațiile pe care trebuiau să le plătească alte categorii de utilizatori, respectiv unități de alimentație, discoteci, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi.

Curtea observă însă că, spre deosebire de Hotărârea Guvernului nr. 71/2000 în care se vorbea despre „fonograme” și, în mod izolat, despre „orice fonogramă aflată în comerț”, prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2003 s-a introdus denumirea de „fonogramă publicată în scop comercial”, utilizându-se această denumire indiferent de categoria de utilizatori (organisme de radiodifuziune, televiziune, distribuitorii prin cablu sau alți utilizatori).

În același timp Legea nr. 8/1996 nu folosea sintagme de genul „fonogramă de comerț” sau „fonogramă publicată în scop comercial”.

Curtea observă însă că prin aceste hotărâri Guvernul a stabilit o diferențiere a utilizatorilor de fonograme, cu consecința reglementării diferite a regimului remunerației ce trebuia plătită de aceștia.

Cele două categorii de utilizatori au fost:

— societățile de radiodifuziune, televiziune și distribuitorii prin cablu;

— alți utilizatori, respectiv: unități de alimentație, discoteci, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi.

b) Prima modificare a Legii nr. 8/1996 s-a realizat prin Legea nr. 285/2004.

Pentru prima dată apar în cuprinsul legii sintagmele „fonogramă publicată în scop comercial” și „fonogramă de comerț”, dar fără a fi definite.

Dispozițiile legale relevante, astfel cum au fost adoptate prin Legea nr. 285/2004, sunt următoarele:

„Art. 105. — (1) În condițiile prevăzute la art. 92 alin. (1), producătorul de înregistrări sonore are dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza sau de a interzice următoarele:

.....
f) radiodifuzarea și comunicarea publică a propriilor înregistrări sonore, cu excepția celor publicate în scop comercial;

.....
Art. 106⁵. — (1) Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare sau prin orice modalitate de comunicare către public, artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme au dreptul la o remunerație unică echitabilă.

(2) Cuantumul acestei remunerații se stabilește prin metodologii, conform procedurii prevăzute la art. 131, 131¹ și 131².

(3) Colectarea remunerației unice se efectuează în condițiile prevăzute la art. 133.

CAPITOLUL I

**Gestiunea drepturilor patrimoniale de autor
și a drepturilor conexe**

SECȚIUNEA I

Dispoziții generale

Art. 123. — (1) Titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe își pot exercita drepturile recunoscute prin prezenta lege în mod individual sau, pe bază de mandat, prin organismele de gestiune colectivă, în condițiile prezentei legi.

(2) Gestiunea colectivă a drepturilor de autor se poate face numai pentru operele aduse anterior la cunoștință publică, iar gestiunea colectivă a drepturilor conexe se poate face numai pentru interpretări sau execuții fixate ori radiodifuzate anterior, precum și pentru fonograme ori videograme aduse anterior la cunoștință publică.

(3) Titularii de drepturi de autor sau de drepturi conexe nu pot cesiona drepturile patrimoniale recunoscute prin prezenta lege către organisme de gestiune colectivă.

Art. 123¹. — (1) *Gestiunea colectivă este obligatorie pentru exercitarea următoarelor drepturi:*

f) *dreptul la remunerație echitabilă recunoscut artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor de comerț sau a reproducerilor acestora;*

(2) *Pentru categoriile de drepturi prevăzute la alin. (1), organismele de gestiune colectivă îi reprezintă și pe titularii de drepturi care nu le-au acordat mandat.*

Art. 123². — (1) *Pot fi gestionate colectiv următoarele drepturi:*

a) *dreptul de reproducere a operelor muzicale pe fonograme sau videograme;*

b) *dreptul de comunicare publică a operelor;*

c) *dreptul de împrumut, cu excepția cazului prevăzut la art. 123¹ alin. (1) lit. b);*

d) *dreptul de radiodifuzare a operelor;*

e) *dreptul la remunerație echitabilă rezultată din cesiunea dreptului de închiriere prevăzut la art. 111¹ alin. (1);*

(2) *Pentru categoriile de drepturi prevăzute la alin. (1), organismele de gestiune colectivă îi reprezintă numai pe titularii de drepturi care le-au acordat mandat și pot elabora metodologii, în limita repertoriului gestionat. (...)*

Art. 123³. — *Drepturile recunoscute în prezentul capitol, cu excepția celor prevăzute la art. 123¹ și 123², pot fi gestionate prin intermediul organismelor de gestiune colectivă, numai în limita mandatului special acordat de titularii de drepturi.*

Art. 130. — (1) *Organismele de gestiune colectivă au următoarele obligații:*

a) *să acorde autorizații neexclusive utilizatorilor, la cererea acestora, efectuată înainte de utilizarea repertoriului protejat, în schimbul unei remunerații, prin licență neexclusivă, în formă scrisă;*

b) *să elaboreze metodologii pentru domeniile lor de activitate, cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite, ce trebuie negociate cu utilizatorii în vederea plății acestor drepturi, în cazul acelor opere al căror mod de exploatare face imposibilă autorizarea individuală de către titularii de drepturi;*

Art. 131. — (1) *În vederea inițierii procedurilor de negociere, organismele de gestiune colectivă trebuie să depună la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor o cerere, însoțită de*

metodologiile propuse a fi negociate, potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) lit. b).

(2) *Metodologiile se negociază în cadrul unei comisii constituite prin decizie a directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, emisă în termen de maximum cinci zile de la primirea cererii de inițiere a procedurilor de negociere. (...) Comisia de negociere este constituită din:*

a) *câte un reprezentant al principalelor organisme de gestiune colectivă, care funcționează pentru câte o categorie de drepturi;*

b) *câte un reprezentant al principalelor structuri asociative ale utilizatorilor, numit dintre acestea, sau, în lipsa acestora, câte un reprezentant al primilor trei utilizatori majori din domeniu, stabiliți pe baza cifrei de afaceri, precum și al societăților publice de radiodifuziune și de televiziune, după caz.*

Art. 131¹. — (1) *Metodologiile se negociază de către organismele de gestiune colectivă cu reprezentanții prevăzuți la art. 131 alin. (2) lit. b) (...).*

Din examinarea acestor dispoziții legale Curtea constată că legiuitorul a folosit atât sintagma „fonogramă de comerț”, cât și pe cea de „fonogramă publicată în scop comercial”.

S-a menținut, de asemenea, principiul exercitării drepturilor recunoscute de lege, în mod direct sau prin intermediul organismelor de gestiune colectivă.

S-au prevăzut în mod expres cazurile în care gestiunea colectivă este obligatorie, printre acestea fiind inclusă și exercitarea dreptului la remunerație echitabilă recunoscut artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor de comerț sau a reproducerilor acestora.

Totodată s-a stipulat că stabilirea remunerațiilor urma a se face pe baza negocierii dintre organismele de gestiune colectivă și principalele structuri asociative ale utilizatorilor sau, în lipsa acestora, câte un reprezentant al primilor 3 utilizatori majori din domeniu, stabiliți pe baza cifrei de afaceri, precum și al societăților publice de radiodifuziune și de televiziune, după caz.

Curtea constată că, în mod similar modului de reglementare a dreptului la remunerație prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2000 și Hotărârea Guvernului nr. 143/2003, prin modificarea adusă art. 131 lit. b) prin Legea nr. 285/2004 s-a realizat iarăși în mod implicit o diferențiere a categoriei de utilizatori de fonograme care participă la negociere. Această diferențiere rezultă din tehnica redactării textului de lege, prevăzându-se că la negociere participă „principalele structuri asociative ale utilizatorilor sau, în lipsa acestora, câte un reprezentant al primilor trei utilizatori majori din domeniu, stabiliți pe baza cifrei de afaceri, precum și al societăților publice de radiodifuziune și de televiziune, după caz.”

Or, este evident că utilizatorii fac parte din mai multe categorii de domenii (radiodifuziune, televiziune, unități de alimentație, discoteci, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi) și, prin urmare, negocierea trebuie să se realizeze separat cu fiecare categorie de utilizatori din același domeniu.

c) O ultimă modificare a Legii nr. 8/1996 realizată până la data soluționării arbitrajului s-a făcut prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005.

Din cuprinsul acestui act normativ prezintă relevanță deosebită art. 1 pct. 41 prin care s-a modificat alin. 1) al art. 123² din Legea nr. 8/1996 în următorul sens:

„(1) *Pot fi gestionate colectiv următoarele drepturi:*

a) *dreptul de reproducere a operelor muzicale pe fonograme sau videograme;*

b) *dreptul de comunicare publică a operelor și a prestațiilor artistice în domeniul audiovizual;*

c) dreptul de împrumut, cu excepția cazului prevăzut la art. 123¹ alin. (1) lit. b);

d) dreptul de radiodifuzare a operelor și a prestațiilor artistice în domeniul audiovizual;

e) dreptul la remunerație echitabilă rezultată din cesiunea dreptului de închiriere prevăzut la art. 111¹ alin. (1);

f) dreptul la remunerație echitabilă recunoscut artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora.”

După cum se observă, la puțin timp de la prima modificare a Legii nr. 8/1996, realizată prin Legea nr. 285/2004, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005 se procedează la o nouă modificare a legii, fiind inclus în mod expres printre cazurile de gestiune facultativă și dreptul la remunerație echitabilă recunoscut artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora.

d) Observând modul în care a fost reglementat conținutul raporturilor juridice privind dreptul la remunerație derivând din comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor de către diverși utilizatori, de la apariția Legii nr. 8/1996 și până în prezent, Curtea reține următoarele:

— în forma inițială a Legii nr. 8/1996, astfel cum a fost adoptată (incluzând și hotărârile Guvernului date în aplicarea acesteia), artiștii interpreți sau executanți își puteau valorifica drepturile patrimoniale derivând din exploatarea operelor de către utilizatori numai prin intermediul organismelor de gestiune colectivă, stabilindu-se o remunerație diferită în funcție de categoriile de utilizatori, respectiv societățile de radiodifuziune, televiziune și distribuitorii prin cablu, pe de o parte, și alți utilizatori: unități de alimentație, discotecii, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi, pe de altă parte.

Aceste remunerații se stabileau în baza unor negocieri purtate separat pe domenii între organismele de gestiune colectivă și reprezentanții principalelor asociații patronale ale utilizatorilor.

În schimb, producătorii de fonograme își puteau exercita drepturile în mod direct, iar în cazul situațiilor în care era imposibilă obținerea autorizării individuale din partea acestora, drepturile lor trebuiau gestionate în mod obligatoriu prin intermediul organismelor de gestiune colectivă.

Așa cum s-a arătat mai sus, legiuitorul a folosit noțiunile de „fonogramă”, „orice fonogramă aflată în comerț”, „fonogramă publicată în scop comercial”.

— în forma Legii nr. 8/1996, astfel cum a fost modificată pentru prima dată prin Legea nr. 285/2004, s-a reformulat principiul exercitării drepturilor conexe de autor în mod individual sau pe bază de mandat dat organismelor de gestiune colectivă, dar s-au expus în mod limitativ situațiile în care gestiunea colectivă este obligatorie.

Legiuitorul a renunțat astfel la anterioara formulare a textului art. 123, în care se stipula, cu caracter general, situația premisă ce determină o gestiune obligatorie — *modul de exploatare a operelor face imposibilă autorizarea individuală* — și în care se enumerau cu caracter exemplificativ cazuri de gestiune obligatorie, lăsând astfel posibilitatea identificării și a altor situații în care gestiunea ar fi putut fi obligatorie.

S-a menținut principiul negocierii între organismele de gestiune colectivă și reprezentanții principalelor asociații patronale ale utilizatorilor dintr-un domeniu, însă, în ceea ce privește caracterul gestiunii, s-a stipulat că aceasta este obligatorie doar pentru exercitarea *dreptului la remunerație pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor de comerț sau a reproducerilor acestora*.

— în forma Legii nr. 8/1996, astfel cum a fost modificată ulterior prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005, s-a menținut principiul exercitării drepturilor conexe de autor în mod individual sau pe bază de mandat dat organismelor de gestiune colectivă.

S-a menținut caracterul obligatoriu al gestiunii în ceea ce privește exercitarea *dreptului la remunerație pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor de comerț sau a reproducerilor acestora*.

În schimb, printre cazurile de gestiune facultativă s-a inclus exercitarea *dreptului la remunerație pentru comunicarea publică și radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora*.

e) Pentru definirea corectă a celor două sintagme „fonograme de comerț” și „fonograme publicate în scop comercial”, Curtea consideră că trebuie să aibă în vedere și un alt criteriu esențial, respectiv modalitatea în care legiuitorul a înțeles să reglementeze regimul juridic al acestora, cu referire specială la dreptul de remunerație derivând din utilizarea acestora.

În acest sens, Curtea constată că fonogramele de comerț au fost incluse în categoria celor pentru care gestiunea este obligatorie pentru exercitarea dreptului la remunerație, iar fonogramele publicate în scop comercial au fost incluse în categoria celor pentru care gestiunea colectivă este facultativă.

În opinia Curții, principiul stabilit în termeni generali de art. 123 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, în forma inițială a legii, reprezintă temeiul reglementării cazurilor de gestiune colectivă obligatorie prevăzute la art. 123¹ din lege, în forma în vigoare la momentul arbitrajului.

Astfel, în fapt, gestiunea colectivă obligatorie este justificată de existența acelor situații în care modul de exploatare a operelor sau a prestațiilor face imposibilă autorizarea individuală, înțelegându-se prin aceasta imposibilitatea exercitării în mod individual a unuia sau a mai multor prerogative ale dreptului de autor.

Această imposibilitate trebuie însă privită din perspectiva ambelor părți, respectiv atât a titularului dreptului de autor sau a dreptului conex, cât și a utilizatorului.

Astfel, pe de o parte, titularului dreptului de autor îi va fi imposibil să identifice și să urmărească fiecare utilizator al operei sale pentru a-i solicita plata remunerației, dar, în același timp, și utilizatorii se vor afla în situația în care le va fi imposibil să identifice fiecare titular de drepturi și să îi plătească remunerația convenită pentru exploatarea operei sale.

De aceea, legiuitorul a reglementat instituția gestiunii colective obligatorii, în principal pentru a-i proteja pe titularii drepturilor de autor sau ai drepturilor conexe și, în subsidiar, pentru a asigura exercitarea cu bună-credință de către utilizatori a drepturilor și obligațiilor derivând din utilizarea operelor muzicale.

În raport de considerațiile de mai sus, *per a contrario*, în acele situații în care modul de exploatare a operei permite autorizarea individuală (înțelegându-se prin aceasta exercitarea unora sau chiar a tuturor drepturilor incluse în sfera dreptului de autor), gestiunea colectivă nu mai este obligatorie, titularul dreptului putând să își exercite dreptul, fie în mod individual, fie prin intermediul unui organism de gestiune colectivă — gestiunea colectivă facultativă.

f) Având în vedere considerațiile de mai sus și observând dinamica modificărilor aduse legii dreptului de autor, Curtea concluzionează că cele două sintagme „fonograme de comerț” și „fonograme publicate în scop comercial” folosite de legiuitor în art. 123¹ alin. (1) lit. f) și în art. 123² lit. f) din Legea nr. 8/1996 în forma în vigoare la momentul arbitrajului (deci cu modificările aduse prin Legea nr. 285/2004 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005) trebuie interpretate astfel:

— prin sintagma „fonogramă de comerț” se înțelege acea fonogramă ce se comunică public sau se radiodifuzează de *aceea categorie de utilizatori în raport cu care este imposibilă exercitarea în mod individual* a dreptului la remunerație echitabilă de către titularii drepturilor conexe dreptului de autor;

— prin sintagma „fonogramă publicată în scop comercial” se înțelege acea fonogramă ce se comunică public sau se radiodifuzează de *aceea categorie de utilizatori în raport cu care este posibilă exercitarea în mod individual* a dreptului la remunerație echitabilă de către titularii drepturilor conexe dreptului de autor.

g) Din examinarea dispozițiilor art. 123¹, 123² și ale art. 131¹ alin. (1) și (4) din lege, Curtea constată că rezultă cu evidență regimul juridic diferit al raporturilor juridice privind exercitarea dreptului la remunerație echitabilă, în funcție de categoria fonogramelor, respectiv „fonograme de comerț” și „fonograme publicate în scop comercial”.

Astfel, în cazul fonogramelor de comerț, titularii drepturilor conexe drepturilor de autor nu își vor putea exercita dreptul la remunerație în mod individual, ci numai printr-un organism de gestiune colectivă, chiar dacă nu au acordat un mandat în acest sens unui astfel de organism. În același timp utilizatorii nu vor putea refuza plata remunerației pe motiv că organismul de gestiune colectivă nu are mandat din partea titularului dreptului sau pe motiv că ar plăti în mod direct titularilor de drepturi remunerațiile cuvenite [art. 131¹ alin. (4)].

În schimb, în cazul fonogramelor publicate în scop comercial, titularii drepturilor conexe drepturilor de autor își vor putea exercita dreptul la remunerație fie în mod individual, fie printr-un organism de gestiune colectivă. În astfel de situații, organismele de gestiune colectivă vor putea încasa remunerația numai dacă dovedesc că îl reprezintă pe titularul de drepturi conexe, iar la stabilirea cuantumului remunerației se va ține seama și de proporția utilizării operelor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi [art. 131¹ alin. (4)].

B. Stabilind la lit. A de mai sus sensul sintagmelor de „fonograme de comerț” și „fonograme publicate în scop comercial”, Curtea urmează în continuare să verifice și să stabilească natura juridică a fonogramelor în raport cu care s-a realizat arbitrajul.

În acest sens, Curtea constată că obiectul arbitrajului l-a constituit stabilirea Metodologiei privind remunerația datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de **fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial** sau a reproducerilor acestora **de către organismele de radiodifuziune**.

La o simplă citire a titlului metodologiei se constată că aceasta s-a referit la fonogramele publicate în scop comercial, astfel că ar părea lipsită de interes o analiză privind stabilirea naturii juridice a fonogramelor ce au făcut obiectul arbitrajului.

Totuși, Curtea consideră necesar a cerceta dacă într-adevăr în raport de sensul noțiunii de „fonogramă publicată în scop comercial”, astfel cum a fost definită la lit. A de mai sus, Comisia de arbitraj a stabilit în mod corect natura juridică a fonogramelor în raport cu care s-a realizat procedura arbitrajului.

În acest sens, Curtea urmează să cerceteze dacă, în raport de categoria de utilizatori cu care s-a realizat procedura negocierii, fonogramele respective pot fi considerate ca fiind „publicate în scop comercial” sau „de comerț”.

Cu privire la acest aspect Curtea constată că utilizatorii în raport cu care s-a realizat negocierea pentru stabilirea remunerației sunt organismele de radiodifuziune.

Problema care se pune este aceea de a stabili dacă, în raport cu această categorie de utilizatori, este posibilă exercitarea în mod individual a dreptului la remunerație

echitabilă de către artiștii interpreți sau executanți și de către producătorii de fonograme.

Cu privire la această chestiune Curtea apreciază că pentru a determina dacă este posibilă sau nu exercitarea în mod individual a dreptului la remunerație trebuie să aibă în vedere toate împrejurările de fapt în care se realizează sau se poate realiza comunicarea publică ori radiodifuzarea fonogramelor.

Astfel, este un fapt incontestabil că fonogramele pot fi comunicate public sau radiodifuzate de către societăți de radiodifuziune, televiziune, dar și de către alți utilizatori care nu au ca obiect principal de activitate comunicarea publică a fonogramelor, dar asigură sau creează un mediu plăcut pentru desfășurarea comerțului, ca de exemplu: unități de alimentație, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi. De asemenea, fonogramele pot fi comunicate public și de societăți comerciale care au ca obiect principal de activitate chiar această activitate, exemplul elocvent fiind discotecile.

Prin urmare există o largă categorie de utilizatori ce pot comunica public sau radiodifuză fonograme.

În aceste condiții se pune problema identificării criteriului sau criteriilor ce trebuie luate în calcul pentru a stabili în fiecare caz în parte dacă titularul dreptului conex își poate sau nu exercita în mod individual dreptul la remunerație recunoscut de lege.

În opinia Curții un criteriu esențial pentru a identifica soluția la problema de mai sus îl reprezintă numărul utilizatorilor potențiali care exploatează opera respectivă.

Astfel, în situația în care pe o anumită piață există o categorie limitată și cu un număr redus de utilizatori, incluși într-o bază de date ușor accesibilă titularului dreptului conex și care ar putea fi urmărită printr-un efort rezonabil din partea acestuia, titularul dreptului conex își va putea exercita în mod individual drepturile, deoarece are posibilitatea să îi identifice ușor pe utilizatori și să negocieze cu aceștia drepturile sale.

În schimb, în situația în care numărul utilizatorilor este foarte mare, fiind greu accesibil titularilor drepturilor conexe, aceștia nu vor putea să își exercite în mod individual dreptul la remunerație echitabilă, situație în care gestiunea colectivă va fi obligatorie, cu consecințele juridice de rigoare.

Aplicând criteriul de mai sus, Curtea consideră că, în ceea ce privește societățile de radiodifuziune, acestea fac parte din categoria utilizatorilor ce este ușor accesibilă titularilor drepturilor conexe, deoarece pe teritoriul României numărul societăților de radiodifuziune este unul limitat, există o procedură specială prin care astfel de societăți obțin acordul de funcționare, iar titularii de drepturi au posibilitatea rezonabilă de a le identifica și de a negocia în mod individual remunerația echitabilă corespunzătoare utilizării fonogramelor.

Prin urmare, fonogramele publicate de societățile de radiodifuziune de pe teritoriul României au natura juridică a unor „fonograme publicate în scop comercial”.

În schimb, în cazul utilizatorilor care utilizează fonogramele pentru a asigura sau a crea un mediu plăcut pentru desfășurarea comerțului, ca de exemplu: unități de alimentație, discoteci, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi, Curtea consideră că fonogramele utilizate de aceștia prin comunicare publică sau radiodifuziune au natura juridică a unor fonograme de comerț, pentru care gestiunea colectivă a dreptului la remunerație este obligatorie. În astfel de situații este practic imposibil atât titularilor de drepturi, cât și respectivelor societăți să își exercite drepturile și obligațiile privind încasarea, respectiv plata remunerației echitabile.

Concluzia de mai sus este întărită și de modul în care a înțeles legiuitorul să stabilească remunerațiile de plată încă din perioada în care era în vigoare Legea nr. 8/1996 în forma inițială, când, prin hotărâri ale Guvernului, se stabilea în mod diferențiat,

în funcție de categoria de utilizatori, obligația de plată a remunerației.

Astfel, categoria restrânsă de utilizatori formată din societățile de radiodifuziune, televiziune și distribuitorii prin cablu avea o metodologie separată de cea privind categoria extinsă de utilizatori, formată din unități de alimentație, discoteci, unități comerciale sau de prestări de servicii, unități de sport și agrement, turism, transporturi.

Practic, prin modificările Legii nr. 8/1996 intervenite până la momentul arbitrajului, s-a realizat aceeași diferențiere a utilizatorilor, dar în alți termeni, respectiv prin considerarea fonogramelor utilizate de organismele de radiodifuziune, televiziune, distribuitori prin cablu (toate fiind în număr limitat și ușor accesibile) ca fiind „fonograme publicate în scop comercial”, iar fonogramele utilizate de marea majoritate a celorlalți comercianți ca fiind „fonograme de comerț”.

C. Cât privește legalitatea și temeinicia pct. 1 și 6 din metodologie, în raport de rezolvarea problemelor expuse la lit. B și C, Curtea reține următoarele:

Apelanta ARCA a arătat că pct. 1 și 6 din metodologie extind în mod nelegal obligația de plată a remunerației la toate fonogramele publicate în scop comercial aflate în termenele de protecție de societăți de radiodifuziune și nu o rezumă numai la cele aflate în repertoriul gestionat de organismele de gestiune colectivă. Atât timp cât metodologia a avut ca obiect fonogramele publicate în scop comercial rezultă că gestiunea colectivă este facultativă, iar nu obligatorie, astfel cum prevede art. 123² alin. (1) lit. f) din Legea nr. 8/1996, spre deosebire de art. 123¹ alin. (1) lit. f) din aceeași lege, care prevede că gestiunea colectivă este obligatorie numai în cazul fonogramelor de comerț. Prin urmare, în mod nelegal, nu s-a ținut seama la stabilirea remunerației și de criteriile prevăzute la art. 131¹ alin. (1) lit. c) și lit. e) din Legea nr. 8/1996, respectiv nu s-a ținut seama de repertoriul gestionat de organismul de gestiune colectivă pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare, și de proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi.

Curtea constată întemeiată această critică.

Astfel, potrivit pct. 1 din metodologie „Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare, organismele de radiodifuziune au obligația să plătească o remunerație unică echitabilă organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme”.

După cum se observă, acest punct stabilește cadrul general al metodologiei, respectiv fonogramele pentru a căror utilizare se plătește remunerație, categoria de utilizatori și cea a beneficiarilor.

Fiind însă vorba despre dreptul la remunerație echitabilă pentru utilizarea „fonogramelor publicate în scop comercial” de către societățile de radiodifuziune, gestiunea colectivă a unui astfel de drept era una facultativă potrivit art. 123² lit. f) din lege, iar Completul de arbitraj trebuia să țină cont la stabilirea cadrului general al obligației de plată a remunerației și de criteriile prevăzute la art. 131¹ alin. (1) lit. c) și lit. e) din Legea nr. 8/1996, astfel cum prevede art. 131¹ alin. (1) coroborat cu alin. (4) din lege:

„(1) Metodologia se negociază de către organismele de gestiune colectivă cu reprezentanții prevăzuți la art. 131 alin. (2) lit. b), ținându-se seama de următoarele criterii principale:

.....
c) repertoriul, confirmat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, gestionat de organismul de gestiune colectivă, pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare;

.....
e) proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi;

.....
(4) În cazul în care gestiunea colectivă este obligatorie conform prevederilor art. 123¹, metodologiile se negociază fără a se ține seama de criteriile prevăzute la alin. (1) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.”

Numai în cazul unor utilizări ale unor „fonograme de comerț” nu trebuie să se țină seama de criteriile prevăzute de art. 131¹ alin. (1) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.

În mod nelegal Completul de arbitraj nu a ținut însă seama de aceste criterii, aspect ce rezultă cu evidență din considerentele hotărârii arbitrale, unde s-a reținut că „... față de dispozițiile art. 131¹ alin. (4) din Legea nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare, ce obligă la negocierea metodologiilor, fără a se ține seama de criteriile prevăzute de alin. (1) lit. c) și e), „repertoriile fiind considerate repertorii extinse și având în vedere solicitarea...” (pagina 3 a hotărârii, penultimul alineat).

În aceste condiții Curtea constată că atât pct. 1, cât și pct. 6 din metodologie sunt stabilite în mod nelegal, deoarece extind în mod nelegal obligația de plată a remunerației de către societățile de radiodifuziune cu privire la toate fonogramele publicate în scop comercial aflate în termenele de protecție.

Pe cale de consecință se impune modificarea pct. 1 din metodologie, care stabilește cadrul general al obligației de plată a remunerației echitabile de către societățile de radiodifuziune, prin includerea condițiilor esențiale prevăzute de lege pentru activarea obligației de plată a remunerației de către societățile de radiodifuziune în favoarea organismelor de gestiune colectivă.

Condițiile în care au loc negocierea și stabilirea remunerației ce trebuie plătită pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial, prin comunicare publică sau radiodifuzare, sunt prevăzute la art. 131¹ alin. (3) și alin. (1) lit. c) și e) din Legea nr. 8/1996, în forma în vigoare la momentul arbitrajului, respectiv:

— sunt utilizate fonograme pentru care drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege;

— sunt utilizate fonograme care se află în repertoriul gestionat de organismele de gestiune colectivă respective, pe baza mandatului sau a contractelor de reprezentare date/încheiate în condițiile legii;

— se ține seama de fonogramele pentru care organismul de radiodifuziune a încheiat contracte separate cu titularii de drepturi sau este îndreptățit să gestioneze el însuși drepturile conexe cuvenite artiștilor interpreți sau executanți ori producătorilor de fonograme, pe baza unui mandat sau contract de reprezentare ori în baza legii.

Având în vedere aceste considerente, pct. 1 din metodologie va fi modificat în felul următor:

„1. Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare, organismele de radiodifuziune au obligația să plătească o remunerație unică echitabilă organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme, dar numai în condițiile în care:

a) dacă și în măsura în care sunt utilizate fonograme pentru care drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege;

b) sunt utilizate fonograme care se află în repertoriul gestionat de organismele de gestiune colectivă respective, pe baza mandatului sau contractelor de reprezentare date/încheiate în condițiile legii;

c) organismul de radiodifuziune nu este îndreptățit ca, pentru anumite fonograme utilizate, să gestioneze el însuși drepturile conexe cuvenite artiștilor interpreți sau executanți ori

producătorilor de fonograme, pe baza unui mandat sau contract de reprezentare ori în baza legii.”

În ceea ce privește pct. 6 din metodologie, pe lângă critica aferentă și pct. 1, apelanta ARCA a mai arătat următoarele:

Deși art. 131¹ alin. (3) din legea dreptului de autor prevede că remunerațiile pot fi solicitate numai în măsura în care se realizează o utilizare a operelor, metodologia nu face nicio diferențiere în raport de procentul de utilizare care poate fi diferit de la o societate de radiodifuziune la alta. Faptul că legea introduce un reper al dreptului de a solicita remunerații constând în raportarea acestora la „măsura utilizării operelor” impune o diferențiere între utilizări de grade diferite, care trebuie să corespundă unor diferențieri ale cuantumului procentual sau forfetar al remunerației. Procentul de 2,5% stabilit de metodologie este mai ridicat decât scara de procente practicate în Europa.

Curtea consideră întemeiată parțial această critică, pentru următoarele considerente:

Pct. 6 din metodologie, astfel cum a fost stabilit de Completul de arbitraj, are următorul conținut:

„Utilizatorii, alte organisme comerciale de radiodifuziune decât Societatea Română de Radiodifuziune, au obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau ale reproducerilor acestora, într-un procent din totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter), respectiv:

- a) 2% pentru anul 2006;
- b) 2,2% pentru anul 2007;
- c) 2,4% pentru anul 2008”.

Pentru a decide în acest sens, Completul de arbitraj a expus următoarele argumente: „Cât privește celelalte organisme de radiodifuziune, Completul de arbitraj constată că acestea nu au înțeles să dea curs arbitrajului, neparticipând la arbitraj și necontestând propunerile organismelor de gestiune colectivă, context în care, pentru o soluție în echitate, având în vedere că ponderea utilizării repertoriului este foarte mare, apreciază acordarea unor procente din total veniturile lunare obținute din activitatea de radiodifuzare, respectiv 2% pentru anul 2006, 2,2% pentru anul 2007 și 2,4% pentru anul 2008.”

În raport de dispozițiile legale relevante Curtea apreciază că soluția și motivarea expuse de Completul de arbitraj sunt parțial eronate.

Astfel, potrivit art. 131¹ din Legea nr. 8/1996, în forma în vigoare la momentul arbitrajului:

„(1) Metodologiile se negociază de către organismele de gestiune colectivă cu reprezentanții prevăzuți la art. 131 alin. (2) lit. b), ținându-se seama de următoarele criterii principale:

a) categoria titularilor de drepturi, membri sau nemembri, și domeniul pentru care se poartă negocierea;

b) categoria de utilizatori pe care îi reprezintă la negocieri structurile asociative sau ceilalți utilizatori desemnați să negocieze;

c) repertoriul, confirmat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, gestionat de organismul de gestiune colectivă, pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare;

d) proporția utilizării repertoriului gestionat de un organism de gestiune colectivă;

e) proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi;

f) veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul ce face obiectul negocierii;

g) cheltuielile ocazionate de utilizare, în cazul în care nu există venituri.

(2) Organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale, raportate la veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul, iar în lipsa acestor venituri, la cheltuielile ocazionate de utilizare.

(3) Remunerațiile forfetare sau procentuale, prevăzute la alin. (2), pot fi solicitate numai dacă și în măsura în care sunt utilizate opere pentru care drepturile de autor sau drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege.

(4) În cazul în care gestiunea colectivă este obligatorie conform prevederilor art. 123¹, metodologiile se negociază fără a se ține seama de criteriile prevăzute la alin. (1) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.”

i) O primă problemă ce trebuie lămurită este aceea a stabilirii sumei la care trebuie să se raporteze remunerația procentuală.

În acest sens, Curtea constată că în mod corect Completul de arbitraj a reținut că suma la care se raportează procentul este constituită din „totalul veniturilor brute obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter)”, acesta fiind criteriul prevăzut de lege la art. 131¹ alin. 2): „veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul”.

Prin sintagma „activitate care utilizează repertoriul” se înțelege activitatea de radiodifuzare, legiuitorul urmărind astfel să nu fie afectate și eventualele venituri obținute de utilizator din alte activități (de exemplu, editare de cărți, reviste etc.) care nu implică utilizarea fonogramelor prin comunicare publică.

O astfel de interpretare este în acord și cu ulterioara modificare a alin. (2) al art. 131¹, realizată prin Legea nr. 329/2006 de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2005, modificare prin care s-a realizat practic o lămurire a noțiunii de „activitate care utilizează repertoriul”, prevăzându-se următoarele:

„(2) Organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale, raportate la veniturile obținute de utilizatori din activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul, cum ar fi: radiodifuzare, retransmitere prin cablu sau comunicare publică, ținând cont de practica europeană privind rezultatele negocierilor dintre utilizatori și organismele de gestiune colectivă. Pentru activitatea de radiodifuzare, remunerațiile procentuale se vor stabili diferențiat, direct proporțional cu ponderea utilizării repertoriului gestionat colectiv în această activitate, iar în lipsa veniturilor, în funcție de cheltuielile ocazionate de utilizare.”

Sub nicio formă nu se poate reține că baza de calcul trebuia stabilită prin ponderarea veniturilor totale realizate din radiodifuzare, corespunzător proporției utilizării fonogramelor, atât timp cât legea prevede în termeni foarte preciși că este vorba despre „veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul”, înțelegându-se că este vorba despre veniturile totale obținute din această activitate.

Faptul că nu trebuie să se realizeze o ponderare a veniturilor după care să se aplice un procent rezultă și din modul în care legiuitorul a înțeles să modifice dispozițiile legii până la momentul arbitrajului.

Astfel, dacă prin modificarea inițială a Legii nr. 8/1996, realizată prin Legea nr. 285/2004, art. 131¹ alin. (4) prevedea că „remunerațiile datorate titularilor de drepturi, potrivit prevederilor alin. (2) și (3), se calculează prin aplicarea procentelor negociate la acea parte din veniturile obținute de utilizatori, corespunzătoare ponderii utilizării repertoriului protejat în activitatea utilizatorilor”, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005 această normă legală a fost abrogată

și înlocuită cu alin. (2) al aceluiași articol, care prevedea că „organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale raportate la veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul, iar în lipsa acestor venituri, la cheltuielile ocazionate de utilizare”.

Se observă cu evidență că legiuitorul a urmărit să stabilească într-un mod mult mai precis baza de calcul la care se raportează procentul cu titlu de remunerație.

Având în vedere aceste considerente, Curtea consideră neîntemeiate propunerile făcute de către apelanta ARCA, prin care solicita ca baza de calcul să fie stabilită prin ponderarea veniturilor totale realizate din radiodifuzare, corespunzător proporției utilizării fonogramelor.

2) O a doua problemă o constituie cea legată de modul în care Completul de arbitraj a ținut seama de stabilirea procentelor de criteriile prevăzute de lege.

Cu privire la această chestiune Curtea constată că Completul de arbitraj nu s-a preocupat în analiza cu atenție dispozițiile legale și a le interpreta și aplica astfel încât să nu realizeze discriminări nejustificate.

Astfel, după cum rezultă din art. 131¹ alin. (1) lit. d) și alin. (3) din lege, la stabilirea procentului trebuie să se țină seama de „proporția utilizării repertoriului gestionat de un organism de gestiune colectivă” și de „măsura în care sunt utilizate operele”.

Prin introducerea acestor criterii obligatorii pentru negocierea și stabilirea remunerației este mai mult decât evident că legiuitorul a urmărit să asigure respectarea principiului constituțional al egalității, care presupune ca în situații identice să se aplice un tratament juridic identic.

Or, prin modul în care a înțeles să stabilească obligația de plată, Completul de arbitraj nu a făcut altceva decât să încalce dispozițiile legale, creând premisele unei discriminări nejustificate între societățile de radiodifuziune.

Astfel, în situația ipotetică în care două societăți de radiodifuziune aparținând unor întreprinzători diferiți ar obține aceleași venituri brute din activitatea de radiodifuzare, însă ar utiliza în proporții diferite fonogramele aflate în gestiunea aceluiași organism de gestiune colectivă, ambele societăți ar trebui să plătească aceeași sumă cu titlu de remunerație. Cu titlu de exemplu, dacă una dintre societăți ar utiliza fonogramele în proporție de 90%, iar cealaltă într-o proporție de doar 10%, ele ar trebui să plătească aceeași sumă de bani, în cazul în care ar obține aceleași venituri.

Or, este mai mult decât evident că printr-o astfel de reglementare se creează o discriminare nejustificată între organismele de radiodifuziune.

În același timp se încalcă dispozițiile legale care prevăd în mod suficient de clar că la stabilirea procentului trebuie să se țină seama de „proporția utilizării repertoriului gestionat de un organism de gestiune colectivă” și de „măsura în care sunt utilizate operele”.

Aceste dispoziții legale coroborate cu cele care prevăd că baza de calcul o constituie veniturile realizate din activitatea care utilizează repertoriul impuneau o soluție tehnică destul de simplistă, și anume stabilirea unui procent diferențiat în raport cu ponderea utilizării fonogramelor în activitatea de radiodifuzare.

Într-o astfel de modalitate sunt respectate și criteriile prevăzute de lege, dar se asigură și principiul egalității.

Având în vedere aceste considerente, Curtea va dispune modificarea pct. 6 din metodologie în sensul că procentul de 2% se va aplica doar în cazul unei utilizări a fonogramelor în pondere de 100% din totalul timpului de emisie a programelor.

În cazul unei utilizări mai reduse, procentul de 2% se va reduce direct proporțional cu ponderea timpului de utilizare a fonogramelor în raport cu timpul total de emisie a programelor.

Pentru exemplificare, dacă un organism de radiodifuziune va utiliza fonogramele în proporție de 100% din timpul programului de emisie, obținând venituri de 100.000 lei, acesta va trebui să plătească cu titlu de remunerație suma de 2.000 lei.

Dacă însă va utiliza fonogramele în proporție de 75%, atunci și procentul de 2% se va reduce în mod corespunzător la cifra de 1,5%, urmând ca remunerația ce trebuie plătită să fie de 1.500 lei.

Cât privește procentul, deși apelanta a arătat că acesta ar fi prea mare în raport cu scara de procente practicate în Europa, Curtea constată că la dosar nu a depus nicio dovadă privind nivelul procentelor stabilite în alte țări.

Judecând în echitate, Curtea apreciază că procentele de 2% pentru anul 2006, 2,2% pentru anul 2007 și 2,4% pentru anul 2008 sunt echitabile.

Având în vedere aceste considerente, Curtea va dispune modificarea pct. 6 din metodologie în felul următor:

„4. Utilizatorii, alte organisme de radiodifuziune decât Societatea Română de Radiodifuziune, au obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora, calculabilă prin aplicarea la totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter) a unui procent de 2% în cazul unei utilizări a fonogramelor în pondere de 100% din totalul timpului de emisie a programelor. În cazul unei utilizări mai reduse, procentul de 2% se reduce direct proporțional cu ponderea timpului de utilizare a fonogramelor în raport cu timpul total de emisie a programelor.

Pentru anul 2007 procentul va fi de 2,2%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile alineatului anterior.

Pentru anul 2008 procentul va fi de 2,4%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile primului alineat.”

2. Cât privește cea de-a doua critică esențială a apelantei ARCA, Curtea reține următoarele:

Apelanta ARCA a susținut că pct. 3 din metodologie contravine dispozițiilor legale deoarece metodologia privind exercitarea dreptului la remunerația unică echitabilă nu trebuie să includă prevederi privind obținerea autorizării radiodifuzării fonogramelor.

Curtea consideră întemeiată această critică.

Astfel, atât timp cât metodologia avea ca obiect stabilirea remunerației datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune, includerea în cadrul acesteia a clauzei referitoare la necesitatea obținerii unui acord pentru utilizarea unor fonograme în spoturi publicitare, în spoturi de promovare a unui post de radio, în generice de emisiuni sau rubrici proprii ale acestora este absolut nejustificată.

Clauzele metodologiei trebuie să aibă legătură exclusiv cu obiectul de reglementare al acesteia, respectiv cu stabilirea remunerației, iar nu să reglementeze și alte aspecte legate de prerogativele dreptului de autor și ale celor conexe.

În consecință, Curtea va dispune înlăturarea pct. 3 din metodologie.

3. În ceea ce privește cea de-a treia critică esențială a apelantei ARCA, Curtea reține următoarele:

Apelanta a susținut că prin pct. 8 din metodologie se dispune o soluție imposibil de aplicat sub raport contabil, datele solicitate fiind imposibil de procurat, încalcându-se în același timp și prevederile art. 130 alin. (1) lit. h) din lege.

Curtea consideră neîntemeiată această critică.

Astfel, pct. 8 din metodologie, astfel cum a fost stabilită de Completul de arbitraj, are următorul conținut:

„8. Utilizatorii au obligația să transmită organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți și producătorilor de fonograme, până la data de 25 a fiecărei luni, pentru luna precedentă, un raport care va cuprinde:

Nr. crt.	Data difuzării	Minute	Secunde	Titlu piesă	Autor muzică	Artist	Orchestra/ formație/grup	Nr. artiști	Album	Nr. catalog	Producător	Țară	Anul înreg.	F/V
1	2	4	5	7	8	11	12	13	14	15	16	17	18	19

b) baza de calcul a sumelor virate.”

Potrivit art. 130 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 8/1996, în forma în vigoare la data arbitrajului, organismele de gestiune colectivă au obligația „să ceară utilizatorilor sau intermediarilor acestora comunicarea de informații și transmiterea documentelor necesare pentru determinarea cuantumului remunerațiilor pe care le colectează, precum și informații privind operele utilizate, cu indicarea titularilor de drepturi, în vederea repartizării acestora; utilizatorii sau intermediarii acestora au obligația să furnizeze, în format scris și electronic, în termen de 10 zile de la solicitare informațiile și documentele solicitate sub semnătura reprezentantului legal și cu ștampilă”.

Verificând cerințele stabilite prin tabelul indicat la pct. 8 din metodologie cu dispozițiile legale expuse mai sus, Curtea constată că toate aceste cerințe se circumscriu noțiunii de „informații și documente necesare pentru determinarea cuantumului remunerațiilor” pe care le colectează organismele de gestiune colectivă.

Suținerea apelantei că pct. 8 din metodologie dispune o soluție imposibil de aplicat sub raport contabil, datele solicitate fiind imposibil de procurat, este nerealistă.

În primul rând, sub aspect contabil, singura informație pe care trebuie să o comunice organismele de radiodifuziune constă în indicarea veniturilor brute realizate din activitatea de radiodifuzare. Or, Curtea nu întrevide motivul pentru care compartimentul contabil nu ar putea să indice astfel de venituri.

În al doilea rând, celelalte date pe care trebuie să le transmită organismele de radiodifuziune (cele cuprinse în tabel) sunt exclusiv de natură tehnică, iar în condițiile dezvoltării actuale a tehnologiei prelucrării și stocării informațiilor prin intermediul calculatoarelor este greu credibil că i-ar fi greu unei societăți de radio să completeze datele unui astfel de tabel, informații care de altfel sunt indispensabile pentru calcularea corectă a remunerației convenite titularilor de drepturi conexe, mai ales că este vorba despre gestiunea facultativă, iar nu despre cea obligatorie.

Având în vedere considerentele expuse, Curtea va admite apelul formulat de ARCA, în limitele expuse mai sus, respectiv prin modificarea pct. 1 și 6 din metodologie și înlăturarea pct. 3.

III. În ceea ce privește apelul declarat de Societatea Română de Radiodifuziune, astfel cum au fost restrânse motivele apelului, Curtea reține următoarele:

A. Singurul motiv de apel ce a fost invocat de apelanta SRR (în urma restrângerii motivelor invocate inițial) a fost acela prin care s-a solicitat modificarea pct. 4 din metodologie, în sensul reducerii sumei pe care a fost obligată SRR să o plătească celor două organisme de gestiune colectivă de la 5.000.000 lei la 2.320.060 lei.

În motivarea acestei cereri apelanta SRR a arătat, în esență, că hotărârea a stabilit cuantumul remunerației cu aplicarea greșită a legii, în sensul că a fost aplicat procentul de 2,94% la veniturile totale ale SRR, în loc să fie aplicat la veniturile ponderate corespunzător utilizării fonogramelor publicate în scop comercial.

Examinând această critică prin prisma dispozițiilor legale, Curtea constată că este vădit nefondată.

a) lista completă, în format electronic, a fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora radiodifuzate, conform modelului de playlist din tabelul de mai jos. Aceste liste constituie baza de repartizare a remunerațiilor încasate de organismele de gestiune colectivă a drepturilor conexe prevăzute în prezenta metodologie.

Astfel, așa cum s-a arătat mai sus la pct. II 1) C) i¹), baza de calcul în raport cu care trebuia stabilită remunerația forfetară sau procentuală o constituie totalitatea veniturilor obținute de SRR din activitatea de radiodifuzare.

Potrivit art. 131¹ din Legea nr. 8/1996, astfel cum era în vigoare la momentul arbitrajului:

„(1) Metodologiile se negociază de către organismele de gestiune colectivă cu reprezentanții prevăzuți la art. 131 alin. (2) lit. b), ținându-se seama de următoarele criterii principale:

a) categoria titularilor de drepturi, membri sau nemembri, și domeniul pentru care se poartă negocierea;

b) categoria de utilizatori pe care îi reprezintă la negocieri structurile asociative sau ceilalți utilizatori desemnați să negocieze;

c) repertoriul, confirmat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, gestionat de organismul de gestiune colectivă, pentru membrii proprii, precum și pentru membrii altor organisme străine similare, în baza contractelor de reprezentare;

d) proporția utilizării repertoriului gestionat de un organism de gestiune colectivă;

e) proporția utilizărilor pentru care utilizatorul a îndeplinit obligațiile de plată prin contracte directe cu titularii de drepturi;

f) veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul ce face obiectul negocierii;

g) cheltuielile ocazionate de utilizare, în cazul în care nu există venituri.

(2) Organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale, raportate la veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul, iar în lipsa acestor venituri, la cheltuielile ocazionate de utilizare.

(3) Remunerațiile forfetare sau procentuale, prevăzute la alin. (2), pot fi solicitate numai dacă și în măsura în care sunt utilizate opere pentru care drepturile de autor sau drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege.

(4) În cazul în care gestiunea colectivă este obligatorie conform prevederilor art. 123¹, metodologiile se negociază fără a se ține seama de criteriile prevăzute la alin. (1) lit. c) și e), repertoriile fiind considerate repertorii extinse.”

După cum se observă, alin. (2) al articolului reprodus mai sus stabilește în mod expres și lipsit de orice echivoc baza de calcul la care trebuie să se raporteze procentul sau suma forfetară stabilită pentru plata remunerației.

În acest sens, Curtea constată că în mod corect Completul de arbitraj a reținut că suma la care trebuie să se raporteze procentul este constituită din „totalul veniturilor brute obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter)”, acesta fiind criteriul prevăzut de lege la art. 131¹ alin. (2): „veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul.”

Prin sintagma „activitate care utilizează repertoriul” se înțelege activitatea de radiodifuzare, legiuitorul urmărind astfel să nu fie afectate și eventualele venituri obținute de utilizatori din alte activități (de exemplu, editare de cărți, reviste etc.) care nu implică utilizarea fonogramelor prin utilizare publică.

O astfel de interpretare este în acord și cu ulterioara modificare a alin. (2) al art. 131¹, realizată prin Legea nr. 329/2006 de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2005, modificare prin care s-a realizat practic o lămurire a noțiunii de „activitate care utilizează repertoriul”, prevăzându-se următoarele:

„(2) Organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale, raportate la veniturile obținute de utilizatori din activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul, cum ar fi: radiodifuzare, retransmitere prin cablu sau comunicare publică, ținând cont de practica europeană privind rezultatele negocierilor dintre utilizatori și organismele de gestiune colectivă. Pentru activitatea de radiodifuzare, remunerațiile procentuale se vor stabili diferențiat, direct proporțional cu ponderea utilizării repertoriului gestionat colectiv în această activitate, iar în lipsa veniturilor, în funcție de cheltuielile ocazionate de utilizare.”

Sub nicio formă nu se poate reține că baza de calcul trebuia stabilită prin ponderarea veniturilor totale realizate din radiodifuzare, corespunzător proporției utilizării fonogramelor, atât timp cât legea prevede în termeni foarte preciși că este vorba despre „veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul”, înțelegându-se că este vorba despre veniturile totale obținute din această activitate.

Faptul că nu trebuie să se realizeze o ponderare a veniturilor după care să se aplice un procent rezultă și din modul în care legiuitorul a înțeles să modifice dispozițiile legii până la momentul arbitrajului.

Astfel, dacă prin modificarea inițială a Legii nr. 8/1996, realizată prin Legea nr. 285/2004, art. 131¹ alin. (4) prevedea că „remunerațiile datorate titularilor de drepturi, potrivit prevederilor alin. (2) și (3), se calculează prin aplicarea procentelor negociate la acea parte din veniturile obținute de utilizatori, corespunzătoare ponderii utilizării repertoriului protejat în activitatea utilizatorilor”, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2005 această normă legală a fost abrogată și înlocuită cu alin. (2) al aceluiași articol, care prevedea că „organismele de gestiune colectivă pot solicita de la aceeași categorie de utilizatori remunerații forfetare sau procentuale raportate la veniturile obținute de utilizatori din activitatea care utilizează repertoriul, iar în lipsa acestor venituri, la cheltuielile ocazionate de utilizare”.

Se observă cu evidență că legiuitorul a urmărit să stabilească într-un mod mult mai precis baza de calcul la care se raportează procentul cu titlu de remunerație.

Având în vedere aceste considerente, Curtea consideră neîntemeiate criticile apelantei SRR, în sensul că suma calculată de Completul de arbitraj ar constitui rezultatul unei erori materiale sau greșeli în legătură cu determinarea bazei de calcul.

B. Apelul formulat de apelanta SRR nu trebuie însă privit și analizat în mod singular, respectiv exclusiv prin prisma criticii expuse, critică ce s-a dovedit a fi nefondată, așa cum s-a arătat mai sus.

În opinia Curții poziția SRR în cauza de față nu este aceea a unui simplu participant în proces cu drepturi și obligații proprii, fără nicio legătură cu ceilalți participanți.

Astfel, trebuie observat că apelul formulat de SRR este exercitat împotriva unei hotărâri arbitrale ce a avut rolul de a stabili Metodologia privind remunerația datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune.

După cum se observă, metodologia nu a avut ca obiect stabilirea diferențiată a metodologiei privind remunerația ce trebuia plătită separat de fiecare organism de radiodifuziune în

parte sau de SRR, pe de-o parte, și celelalte organisme de radiodifuziune, pe de altă parte.

Chiar dacă la negociere trebuia să participe pe lângă 3 reprezentanți ai principalelor structuri asociative ale radiodifuzorilor și un reprezentant al Societății Române de Radiodifuziune [potrivit art. 131 alin. (2) lit. b)], aceasta nu înseamnă că legiuitorul a intenționat să stabilească un regim juridic diferit al remunerației sau o poziție procesuală distinctă a radiodifuzorilor, ci pur și simplu a considerat că la negociere trebuie să participe și un reprezentant al societății publice de radiodifuziune, pentru a da posibilitatea acestora să își susțină interesele, dat fiind caracterul public al veniturilor ce sunt încasate de această societate.

Metodologia trebuie să stabilească cu caracter unitar și cu respectarea principiului constituțional al egalității remunerația ce trebuie plătită de toate organismele de radiodifuziune, printre acestea numărându-se și SRR.

Din această perspectivă între toate organismele de radiodifuziune față de care s-a stabilit metodologia există o strânsă legătură juridică, determinată de existența identității izvorului obligației de plată a remunerației, respectiv dispozițiile art. 106⁵ alin. (1) și (2) din Legea nr. 8/1996:

„(1) Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare sau prin orice modalitate de comunicare către public, artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme au dreptul la o remunerație unică echitabilă.

(2) Cuantumul acestei remunerații se stabilește prin metodologii, conform procedurii prevăzute la art. 131, 131¹ și 131².”

În acest context toate societățile de radiodifuziune trebuie supuse unui regim juridic unic în ceea ce privește remunerația pe care trebuie să o plătească organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme.

În virtutea unei astfel de legături juridice, Curtea consideră că admiterea motivelor de apel formulate de apelanta ARCA, cu consecința modificării substanțiale a principiului de stabilire a obligației de plată a remunerației de către organismele de radiodifuziune (pct. 1 și 6 din metodologie), trebuie să aibă ca rezultat extinderea efectelor produse și în ceea ce privește stabilirea obligației de plată a remunerației în ceea ce privește pe Societatea Română de Radiodifuziune.

Practic, așa cum efectele hotărârii de față se produc și asupra organismelor de radiodifuziune care nu au participat la negociere și nici nu au exercitat calea de atac a apelului împotriva hotărârii arbitrale, tot așa trebuie extinse efectele apelului exercitat de ARCA în ceea ce o privește pe apelanta SRR.

Nu are nicio importanță că motivele de apel ale SRR au fost total nefondate.

Chiar dacă SRR nu ar fi exercitat calea de atac a apelului, efectele admiterii apelului formulat de ARCA trebuiau extinse și în ceea ce o privește pe SRR, fiindcă singurul motiv pentru care s-a realizat o reglementare tehnică diferită în cuprinsul metodologiei a obligației SRR față de celelalte organisme de radiodifuziune a fost acela că pentru SRR remunerația a fost stabilită forfetar, iar pentru celelalte procentual.

Termenul juridic al operațiunii juridice de extindere a efectelor admiterii apelului ARCA și în favoarea SRR îl constituie dispozițiile art. 48 alin. 2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „Cu toate acestea, dacă prin natura raportului juridic sau în temeiul unei dispoziții a legii, efectele hotărârii se întind asupra tuturor reclamantilor sau pârâților, actele de procedură îndeplinite numai de unii dintre ei sau termenele încuviințate numai unora dintre ei pentru îndeplinirea actelor de procedură folosesc și celorlalți.”

Pe cale de consecință Curtea va admite și apelul SRR, admitere justificată exclusiv pe extinderea efectelor apelului ARCA, iar nu pe temeinicia criticilor expuse de SRR.

Având în vedere aceste considerente, Curtea consideră că pct. 4 și 5 din metodologie ce stabilesc obligația de plată a remunerației de către SRR trebuie modificate astfel încât să se regăsească aplicabilitatea pct. 1 din metodologie ce stabilește caracterul general și condițiile în care se plătește remunerația.

Analizând modul în care Completul de arbitraj a stabilit remunerația ce trebuie plătită de SRR, Curtea constată că în mod cu totul nelegal nu s-a ținut seama de criteriile prevăzute de art. 131¹ alin. (1) lit. c) și e) din lege, stabilirea procentului în raport de care s-a fixat remunerația forfetară făcându-se prin luarea în considerare a tuturor fonogramelor publicate de SRR, iar nu doar a acelor pentru care obligația de plată subzistă potrivit pct. 1 din metodologie.

În aceste condiții Curtea constată că nu are suficiente elemente obiective pentru a determina în mod corect o altă sumă forfetară ce ar trebui plătită de SRR organismelor de gestiune colectivă, împrejurare în care, în aplicarea principiului egalității, va stabili obligația de plată a remunerației de către SRR în mod identic celui stabilit pentru celelalte organisme de radiodifuziune.

Pe cale de consecință, pct. 4 va fi modificat astfel:

„Societatea Română de Radiodifuziune are obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă

desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora, calculabilă prin aplicarea la totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter) a unui procent de 2% în cazul unei utilizări a fonogramelor în pondere de 100% din totalul timpului de emisie a programelor. În cazul unei utilizări mai reduse, procentul de 2% se reduce direct proporțional cu ponderea timpului de utilizare a fonogramelor în raport cu timpul total de emisie a programelor.

Pentru anul 2007 procentul va fi de 2,2%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile alineatului anterior.

Pentru anul 2008 procentul va fi de 2,4%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile primului alineat.”

Ca urmare a modificării și completării pct. 4 se va înlătura pct. 5 din metodologie, acesta rămânând fără obiect.

IV. Având în vedere considerentele expuse mai sus la pct. I, II și III, Curtea va respinge excepția nulității apelului formulat de ARCA, va admite apelurile formulate de ARCA și de SRR, va schimba în parte hotărârea arbitrală, în sensul că se va dispune modificarea pct. 1, 4 și 6 din metodologie și vor fi înlăturate pct. 3 și 5.

Pentru o mai bună tehnică de redactare a punctelor metodologiei, Curtea va dispune și renumerotarea acestora.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca nefondată excepția nulității apelului formulat de Asociația Română de Comunicații Audiovizuale — ARCA.

Admite apelul formulat de apelanta Asociația Română de Comunicații Audiovizuale — ARCA, cu sediul în municipiul București, intrarea Victor Eftimiu nr. 5—7, et. 9, ap. 58, sectorul 1, împotriva Hotărârii arbitrale din 10 aprilie 2006, ce a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, ca urmare a Deciziei nr. 74 din 12 aprilie 2006 a directorului general al ORDA, pronunțată de Completul de arbitraj desemnat în baza art. 131 și următoarele din Legea nr. 8/1996, cu modificările ulterioare, în procedura de arbitraj participând efectiv Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți — CREDIDAM, cu sediul în municipiul București, str. Jules Michelet nr. 15—17, et. 2, ap. 11, sectorul 1, și Uniunea Producătorilor de Fonograme din România — UPFR, cu sediul în municipiul București, șos. Nicolae Titulescu nr. 88B, sectorul 1, pe de-o parte — în calitate de organisme de gestiune colectivă, și Societatea Română de Radiodifuziune — SRR, cu sediul în municipiul București, str. General Berthelot nr. 60—64, sectorul 1, pe de altă parte, în calitate de organism de radiodifuziune, în procedura de arbitraj fiind invitate să participe și Asociația Română de Comunicații Audiovizuale — ARCA, cu sediul în municipiul București, intrarea Victor Eftimiu, nr. 5—7, et. 9, ap. 58, sectorul 1, și Radio XXI, cu sediul în municipiul București, Calea Victoriei nr. 224, bl. D5, et. 9, sectorul 1, în calitate de organisme de radiodifuziune.

Admite apelul formulat de apelanta Societatea Română de Radiodifuziune — SRR împotriva aceleiași hotărâri.

Schimbă în parte Hotărârea arbitrală din 10 aprilie 2006, ce a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, ca urmare a Deciziei nr. 74 din 12 aprilie 2006 a directorului general al ORDA, în sensul că: „Metodologia privind remunerația datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop

comercial sau a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune” va fi modificată astfel:

Punctul 1 din metodologie va avea următorul conținut:

„1. Pentru utilizarea directă sau indirectă a fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora prin radiodifuzare, organismele de radiodifuziune au obligația să plătească o remunerație unică echitabilă organismelor de gestiune colectivă ale artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme, dar numai în condițiile în care:

a) dacă și în măsura în care sunt utilizate fonograme pentru care drepturile conexe protejate se află în termenele de protecție prevăzute de lege;

b) sunt utilizate fonograme care se află în repertoriul gestionat de organismele de gestiune colectivă respective, pe baza mandatului sau contractelor de reprezentare date/încheiate în condițiile legii;

c) organismul de radiodifuziune nu este îndreptățit ca, pentru anumite fonograme utilizate, să gestioneze el însuși drepturile conexe cuvenite artiștilor interpreți sau executanți ori producătorilor de fonograme, pe baza unui mandat sau contract de reprezentare ori în baza legii.”

Punctul 3 din metodologie va fi înlăturat.

Punctul 4 din metodologie va deveni punctul 3 și va avea următorul conținut:

„3. Societatea Română de Radiodifuziune are obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora, calculabilă prin aplicarea la totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter) a unui procent de 2% în cazul unei utilizări a fonogramelor în pondere de 100% din totalul timpului de emisie

a programelor. În cazul unei utilizări mai reduse, procentul de 2% se reduce direct proporțional cu ponderea timpului de utilizare a fonogramelor în raport cu timpul total de emisie a programelor.

Pentru anul 2007 procentul va fi de 2,2%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile alineatului anterior.

Pentru anul 2008 procentul va fi de 2,4%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile primului alineat.”

Punctul 5 din metodologie va fi înlăturat.

Punctul 6 din metodologie va deveni punctul 4 și va avea următorul conținut:

„4. Utilizatorii, alte organisme de radiodifuziune decât Societatea Română de Radiodifuziune, au obligația să plătească trimestrial organismelor de gestiune colectivă desemnate de ORDA drept colectori pentru artiștii interpreți sau executanți și

producătorii de fonograme o remunerație reprezentând drepturi conexe patrimoniale pentru utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora, calculabilă prin aplicarea la totalul veniturilor brute lunare obținute din activitatea de radiodifuzare (publicitate și barter) a unui procent de 2% în cazul unei utilizări a fonogramelor în pondere de 100% din totalul timpului de emisie a programelor. În cazul unei utilizări mai reduse, procentul de 2% se reduce direct proporțional cu ponderea timpului de utilizare a fonogramelor în raport cu timpul total de emisie a programelor.

Pentru anul 2007 procentul va fi de 2,2%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile alineatului anterior.

Pentru anul 2008 procentul va fi de 2,4%, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile primului alineat.”

Punctele 7—14 din metodologie își vor păstra conținutul și se vor renumera în mod corespunzător de la 5 la 12.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 5 februarie 2007.

Președinte,
GEORGETA STEGARU

Grefier,
Ionică Roșioru

Judecător,
VIOREL VOINEAG

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

